



Porubské noviny

Číslo: 77

DECEMBER 4/2013

Ročník: XIX.

V tomto čísle nájdete:

 Koledy
 Obecné spravodajstvo
 Voľby do VÚC
 Mesiac úcty k starším
 Pamiatka zosnulých
 Stretnutie päťdesiatnikov
 Milan Rúfus - Martin Rázus
 Dni Milana Rúfusa
 Vianoce 1951 – spomienka
 Okienko MŠ
 Školské zrkadielko
 S Mikulášom na Mikuláša
 Na bicykli v Poľsku
 Ondrej Vadovický - reportáž
 Vyznanie zdravotnej sestry
 Juraj Ličko - Čína, cestopis
 Nekrológy, Krížovka, Šport



Foto: Ing. Ján Jambrich

Rozhovor v parku

so strážnym anjelom Milan Rúfus

„Anjeličku, môj strážničku,
sadnime si na lavičku.

„Anjeliček múdry, biely,
už ti krídla oťaželi.

Už ťa asi krídla bolia.
Lietaš so mnou dookola,
strážiš si ma, chrániš si ma...”

Sadnime si na lavičku,
zlož si ruky pod hlavičku,
pospi si!”

„Deti strážiť to je drina.
Božie kľbka nepokoja,
neposedia, nepostoja,
robia, ako radosť káže,
premôžu ňou všetky stráže.”

„A na tú chvíľu,
kým mi sniček vráti silu,
kto to vezme?”

„Pánboh z neba.
Bude strážiť mňa i teba.”

Krajské voľby 2013

Voľby do Žilinského samosprávneho kraja sa uskutočnili 9. novembra 2013. Vo volebnom okrsku v Závažnej Porube bolo zapísaných 1038 voličov. Obálky boli vydané 193 voličom. Účasť 18,5 %.



• Starosta Pavel Baráni s manželkou

Výsledky:

Počet platných hlasov pre predsedu:

Juraj Blanár	100
Miroslav Mikolášik	42

Počet platných hlasov

pre kandidátov do zastupiteľstva:

Branislav Tréger	87
Ján Blcháč	75
Ladislav Andreánsky	61
Rudolf Urbanovič	57
Marián Vojtík	57
Alexander Slafkovský	50

Koledy

Vianočné koledy sú súčasťou toho náruživého sna, jeho obrazu sveta – čistého a ľudského, sveta snívaného s otvorenými očami. Ten obraz prijal ľud kedysi dávno, založil na ňom vlastnú citovú výchovu, aby potom v spätnej väzbe svoj košatý cit onomu obrazu vracal, vkladajúc sa do neho, obohacujúc ho sebou samým.

Všadeprítomná hudba nemohla o tom nevedieť. A podarovala sa mu v podobe, v ktorej je obsiahnutá aj zraniteľná naivita detstva aj pokojná samozrejmá bytia ako takého. V očarujúcej prostote tých kolied je niečo zo stratenej harmónie antiky:

Človek ešte ako prirodzená bytosť, vnútorné rozvážna, navonok zajedno s tým, čo ho obklopuje. Počúvajte pozorne a pokorne tú hudbu. Veľmi ju dnes potrebujete. Vy už natolko ničíte, že ani svoji nie ste. Vy rukojemníci vecí.

Možno to ešte dokážete počuť.

Milan Rúfus

PF

2014



Ilustrácia Dr. Vlasta Šiarniková

Vianočný stromček vnímame ako symbol Vianoc. Adam a Eva jedli ovocie zo stromu, z ktorého to mali zakázané. Teda pripomína vyhnanie z raja. Na vrcholci stromčeka má byť hviezda. Pripomína hviezdu Betlehemskú a tá narodenie Mesiáša z panny. Pod stromčekom sú dary, odpoveď na Božiu lásku.

Dar nie je to, čo dávame z toho, čo máme navyše, ale dar je to, čo dávame zo seba, čo bytostne pociťujeme. Krásna je vianočná poviedka O. Henryho, kde brat predáva vzácne hodinky, aby mohol sestre kúpiť hrebeň na krásne vlasy a sestra si dá odstrihnúť dlhé vlasy, aby za peniaze, ktoré dostala za vlasy, kúpila bratovi na vreckové hodinky retiazku.

Daniel Šovc

Kedy sa pôjdeme pokloniť – prví!
– Vianociam na zemi?

Artur Rimbaud

Milí spoluobčania, rodáci, čitatelia Porubských novín!

Blíži sa čas Vianoc, koniec roka a privítanie Nového roka. S koncom roka sa každý z nás zamyslí a zrekapituluje končiaci rok 2013. Pre každého bol iný. Pre niekoho smutnejší, pre iného veselší a radostnejší. Chcem vysloviť pranie, aby pre každého z nás bol prichádzajúci rok 2014 šťastnejší, veselší a radostnejší ako tie predchádzajúce. Ale predovšetkým veľa, veľa zdravia, vzájomnej úcty, lásky a porozumenia.

S úprimným práním Pavel Baráni

Mesiac úcty v domácej jednote dôchodcov



Jeseň je krásna, lebo je obdobím zberu plodov. No krásna je aj preto, lebo je časom podakovania a vyjadrenia úcty k starším. Domáca jednota dôchodcov, ktorú tvoria starší občania, si svojimi silami i úsilím pripravila v tomto období sviatočné chvíle a to v pondelok 21. októbra 2013. Na slávnosti bol prítomný starosta P. Baráni s manželkou a predseda Krajskej organizácie JDS Michal Kotian. Oslavu otvorila priliehavými slovami básnika Dr. Soňa Barániová. Potom prítomných pozdravila predsedníčka JDS v Závažnej Porube Darina Majeriková a Michal Kotian. Prijemným prekvapením a potešením bol divadelný obrázok O červenej Čiapočke, ktorý brilantne uviedli Hanka a Ľubko Cútovci.



Nezabudlo sa ani na jubilantov, čo v tomto roku oslávili okrúhliny. Vyznamenania za dobrovoľnú prácu pre starších občanov prevzali: Anna Šedová, Magda Hladká, Ivan Bróska a Bohumil Niňaj. Prijemné stretnutie seniorov spríjemnil harmonikou Milan Oriechík. Tieto chvíle v kultúrnom dome mali svoju kvalitu, patričnú úroveň a dôstojnosť.

Volebná komisia

Vo voľbách do Žilinského samosprávneho kraja vo volebnom okrsku v Závažnej Porube pracovala komisia v tomto zložení: Dr. Dušan Migala, predseda komisie zľava: Eva Felcanová, Anna Valentová, Zina Ščúrová a Diana Nahálková.



Ľubor Patsch natočil videofilm o Dome Milana Rúfusa

Jeden múdry človek dávnejšie povedal: Keby Slovensko nemalo Rúfusa, nebolo by Slovenskom. A my vieme, že tieto slová sú najviac zviazané so Závažnou Porubou. Veď tu sa narodil, vyrastal, chodil do školy a dozrieval. Milana Rúfusa nevnímame len ako rodáka, spolužiaka, suseda, či vrstovníka, ale aj ako básnika a filozofa, ktorý viedol rozhovor so svojim životom, no pritom hovoril o nás. Áno, je to tak. Bol jedným zo všetkých a tak sa v jeho veršoch vidíme všetci. Videofilm pod názvom V mojej Závažnej Porube mal premiéru na Dňoch Milana Rúfusa – 30. novembra 2013. Viac sa dočítate na strane 9.

Poznajme pravdu

Náš spôsob a štýl života je poviazaný a prešpikovaný reklamou tak, že človek sa obáva, že už zapnutím izbového osvetlenia ozve sa nám hlas, ktorý nám ponúka tovar ku kúpe. A reklama sa nás drží ako tieň, ktorého sa nevieme zbaviť. Až ornamentálne propagovaný objekt vychvaľuje, útočí na nás, skresľuje skutočný obraz daného predmetu, lebo, za každú cenu, aj nepodarok, čím skôr a pre seba výhodne so ziskom predáť. Treba otvorene povedať, že tovar, ktorý propaguje ako najlacnejší, nie je najlacnejší a ten predmet, predmet, ktorý ohlasuje ako najkvalitnejší v drvinej väčšine nie je najkvalitnejší, alebo jeho ohlasovaná kvalita má krátkodobé trvanie. Treba teda povedať, že reklama nie je zosobášená s pravdou. Ulica a vlak životného štýlu, na aký sme nasadli, nám mnohé natiera na ružovo, lebo obchod, s ktorým sa dennodenne stretávame, v globále neprijal transparentnú metódu poctivosti. Nechcem tu však všetkých obchodníkov označovať za nepoctivých, ktorí nás chcú, ako sa ľudovo povie, okabátiť. Ale Francúzi hovoria. C'est la vie! Taký je život. Alebo ako hovoria Rusi: Dôveruj, ale preveruj!

Daniel Šovc, básnik a spisovateľ, čitateľ Porubských novín.



Seniori seniorom



Mesiac úcty k starším si pripomenuli aj v Domove sociálnych služieb a zariadení pre seniorov v Závažnej Porube. Členovia domácej Jednoty dôchodcov Slovenska ponúkli v stredu 23. októbra 2013 obyvateľom tohto zariadenia krátky kultúrny program, ktorým vyjadrili všetkým tu žijúcim úctu a podakovanie za prácu v čase, keď zdravie dobre slúžilo. Zaspievali, zaznelo slovo básnika a uviedli aj dramatizáciu na motívy známej rozprávky O Červenej čiapočke. Čo je však najdôležitejšie? Klientom zariadenia priniesli malé darčeky a dobre sa s nimi porozprávali o živote. Spoločne strávili chvíle plné pozornosti, uznania a vďačnosti. A to sa zahrať nedá.

Naši seniori v Dudinciach



Začiatkom októbra 2013 sa naši seniori zúčastnili rekreačno – rehabilitačného pobytu v známych kúpeľoch Dudince. Celý týždeň strávili v spoločnosti seniorov z iných okresov Slovenska v elegantnom prostredí kúpeľného hotela. Stretávali sa pri prameni, na procedúrach v bazéne, v jedálni pri výbornej strave a samozrejme aj pri tanci. Bol to relax, liečenie a odpočinok v jednom.

Foto: L. Kubovčík

Mikuláš prišiel na bielom koni

Pranostika hovorí: prišiel Martin na bielom koni. V tomto roku o tomto čase o snehu nebolo ani chýru, ani slychu. Na Žiari sa pásli ovečky a vládlo teplé počasie. Zato Mikuláš sa zadržal. Okrem balíčkov pre deti priniesol aj poriadnu nádielku snehu, sprevádzanú vetriskom. Snehová búrka Xaver zasiahla aj Liptov. Za jedinu noc obliekla Závažnú Porubu do bielych šiat.

Urbár doviezol čečinku jedličky na hroby



Domáci Urbár (ZML PS Závažná Poruba) vyšiel v ústrety všetkým, čo sa pripravovali ozdobiť hroby svojich zosnulých. Prvá zásielka čečiny jedličky prišla v utorok o 14. hodine. Záujem bol veľký, veď čečinka bola zelená, krásna a voňavá. Pre tých, čo sa neušlo v prvej várke sa akcia zopakovala vo štvrtok 24. októbra 2013 o 14. hodine. Je to chvályhodný počín. Poďakovanie je na mieste.

Pamiatka zosnulých



Pamiatka zosnulých je dňom, kedy si každý z nás spomína na svojich blízkych, ktorí už nie sú medzi nami. Uctievať si ich kvetmi, zapálením sviečky, rozpomienkou, tichým zamyslením a modlitbou. Myslíme na zosnulých a želáme si, aby ožili v našich spomienkach. V týchto dňoch bol porubský cintorín v Brestovej vari najfrekventovanejším miestom. Ako cez deň, tak aj večer.

Svetlonos je z tekvice



Tekvic sa v tomto roku urodilo neúrekom. Šikovné gazdinky dokážu túto zeleninu upraviť ako koláč, polievku, či nátičku... Urastenú tekvicu však možno využiť aj na dekoráciu. Vyrezať strašidelnú tvár, vo vnútri zapáliť sviečku a strašidlo je hotové. Svetlonosu a jeho sviatku sa svetovo hovorí halloween.

Halloween nie je zvyk našich končín, no z roka na rok sa mu dostáva viac pozornosti. Možno ohlasuje, že nás čaká obdobie chladu, zimy a bude málo slnečného svetla. Jednoducho: halloween je všade tam, kde si ho ľudia vytvoria.

Správy zo samosprávy

Na novembrovom zastupiteľstve zložil sľub poslanca Vladimír Duda. Nahradil doterajšieho poslanca Ing. Jána Dudu, ktorému za doterajšiu prácu poďakoval starosta obce.



• Vladimír Duda zložil sľub poslanca

V ďalšom správu sociálnej komisie predniesla jej predsedníčka Magdaléna Ľanovská. Zhodnotila sociálno-právnu ochranu detí v rodinách, dotkla sa tiež niektorých našich spoluobčanov, ktorí žijú na hranici biedy. Taktiež sa v správe venovala fungovaniu DSSaZPS, ktorú doplnila súčasná vedúca zariadenia Mgr. Andrea Hodžová. Skonštatovala, že k danému času je zariadenie plné klientov, z toho tretinu tvoria občania našej obce. V ďalšom poslanci prerokovali novú zmluvu o nájme LV na sezónu 2013/2014, ktorú schválili. Zástupca starostu Ing. Beťko navrhol schváliť vypracovanú pasportizáciu miestnych komunikácií, ktorá rieši dopravné značenie v obci, obmedzenie parkovania, hlavne pri zimnej údržbe na sporných úsekoch v obci. Návrh bol schválený.

Starosta oboznámil poslancov s návrhom kúpnej zmluvy pre stavbu Modernizácia železničnej trate. Jedná sa o výmeru 3 168 m², ktoré sú vo vlastníctve obce. Dr. Migaľa oboznámil poslancov o programe osláv k nedožitým 85. narodeninám Milana Rúfusa. V ďalšom Vladimír Mlynček upozornil na zimnú údržbu MK, ktorú treba vykonávať k spokojnosti všetkých občanov. Navrhol čiastočne oplotiť rekultivovanú skládku v Lopatine tak, aby nedochádzalo k jej znečisťovaniu.

Ing. Pavel Beťko,
zástupca starostu

Lampióny zasvietili ako symboly spolupatričnosti



Jeseň síce pôsobí smutno, no môže byť aj veselá. Skorú tmú možno osvietiť a oživiť svetlom lampióna. Aktivitou rodičov školákov sa v Závažnej Porube konal večerný lampiónový sprievod. Kedy?

Bolo to v utorok 29. októbra 2013. Začal na vyšnom konci a smeroval na futbalový štadión. Do kroku vyhrával obecný rozhlas, autá na Hlavnej nehybne stáli, svetlonosy z tekvice svietili a strážili, ľudia vychádzali z príbytkov... Bolo to milé a veselé stretnutie detí, rodičov a učiteľov v čase, keď sa dni krátia a noci dĺžia. A nielen to. Lampiónový sprievod pripomenul poslanstvo konania dobra a spolupatričnosti.

ENVI - PAK

Miestnej samosprávy vyplýva zo zákona organizovať dvakrát v roku zber elektro-nického odpadu, nebezpečného odpadu, železného šrotu a textilu. V dňoch 25. okt. – 27. okt. 2013 na nádvorí pred Obecným úradom v Závažnej Porube boli preto pristavené veľkokapacitné kontajnery. Je chvályhodné, že naši občania pochopili dôležitosť separovania tohto odpadu. Aj zberné nádoby podľa komodity disciplinovane plnia. Zodpovedné separovanie predstavuje pozitívnu vizitku obce na úrovni Slovenska. Vyjadruje to ocenenie ENVI-PAKU.





Cirkevná rubrika

Sú tak predivné jasné noci...

(Ján 7,28 -29)

*Sú tak predivné jasné noci
keď veci ako striebro sú;
nejedny hviezdy sa trblietu
akoby pastierov doviesť chceli
k malému Božiemu Dieťaťu.
Sta diamantovým prachom posypané
je vtedy tolko lúk a nív!
a v čistých srdciach zasnívane
aj bez kaplnky viera splanie a
ticho tvorí div.*

Milí čitatelia, s akými očakávaniami pôjdu niektorí z vás na Štedrý večer do kostola? Možno preto, že to máte vo zvyku? Ale o čo vlastne na Vianoce ide? Dieťaťko Ježiš sa narodilo v Betleheme. V maštali, lebo nebolo pre neho miesta, Jeho príchod slávilo vojsko anjelov, prišli sa mu pokloniť pastieri, takto poznáme evanjeliový príbeh od detstva. Poznáme aj Ježiša? Slová Biblie zazneli v chráme keď sa nad Pánom Ježišom pohoršovali, tvárili sa, že Ho poznajú, prišiel z Galiley a nemohol teda pre mnohých byť ozajstným Mesiášom.

Ježiš je však celkom iný, než Ho poznali tí, čo ho poznali len povrchné. Ak poznáme Ježiša len ako dieťaťko v jasliach, nepoznáme ho skutočne. Boh, ako nám ho predstavuje prihovorný text k štedrému večeru je iný, ako by sme čakali a iný, než nám ho predstavujú reklamy. Je pravdivý a vy Ho nepoznate. Takto opísal Pán Ježiš svojho Otca. Hovorí nám tu nie Ježiš z kolísky v Betleheme, ale dospelý Ježiš, ktorý učil v chráme.

Ni náhodou je Ježiš v chráme, na mieste, kde idú ľudia, ktorí Boha hľadajú, tam, kde sú možné otázky, ktoré počas bežných dní potlačíme. Otázky o zmysle života a otázky o Bohu. Tento neznámy Boh sa práve tu – v chráme dá nájsť. Prichádza k ľuďom celkom aj hmatateľne, ako človek. Tento pravdivý Boh chce ku nám prísť, chce sa nám nechať poznať. To sú Vianoce.

Vtedy pred 2000 rokmi aj teraz u nás. Boh prichádza tam, kde sa na Neho spoliehame, kde Mu prinášame svoju nevedomosť, vypovieme svoj žal, kde sme vďační za to, čo pre nás robí. Prichádza k nám aj dnes, keď spolu slávime večer, ktorý nazývame Štedrým. Poznáme dobre vyjadrenie spoluúčasti

keď niekto s nami súcitiť a povie: Nechcel by som byť v tvojej koži. Chce sa nám utiecť – preč od ľudí, preč sám od seba. Náš Boh však práve vtedy hovorí: Oblečiem sa do tvojej kože. Neutekám od toho, čo ťa ohrozuje, či ti trhá srdce. Chcem žiť s tebou! Nie som Boh vzdialený, ale Boh prítomný v tvojom živote. Pôjdem s tebou. Nechaj sa viesť. Tento Boh má mnoho dočinenia s Ježišom, ktorého narodeniny oslavujeme. S dieťaťkom v kolíske, ktoré prišlo tak malé a zraniteľné, aby sme ho neprehliadli. Keď sa pozriete na dieťaťko v kolíske, otvorte svoje srdce a nazrite nie povrchné, ale hlbšie. Nevidíte len utešené bábätko, ale pozrite aj na život a smrť za tým. Nie veľký cisár, ale malé dieťa. Nie kráľovský palác, ale špinavá maštaľ. Nie ctihodní občania, ale obyčajní pastieri. Nie násilie, ale mier.

Všimnime si silu posolstva, ktorú toto dieťa prinieslo. V tomto dieťati prišiel na svet Boh sám. Pán Ježiš je poslaný od Otca, pretože nás Boh tak miloval, poslal nám svoje Dieťa. Dieťaťko v kolíske nám prináša možnosť poznať Boha. Priniesol nám zvesť o láske a záchrane. Vezmite si to dieťa z kolísky do svojho srdca – vytvorme mu priestor. Nie preto, že vás k tomu niekto núti, ale preto, že vám chce darovať lásku. Prijmete toto dieťa? Niektorí z nás mu možno ponúknu miesto v maštali – aby malo strechu nad hlavou a oni čisté svedomie. Tak, ako vtedy v Betleheme. Kto vpustil Ježiša do Zadnej izby, či Maštale, môže na Nehu v čase núdze volať, ale On chce viac. Niektorí mu ponúknu kolísku, aby si tam len ležal – on mal klud a oni pokoj od Nehu. – Ale On chce viac. Niektorí Ho zavesia na kríž pred dverami, aby mal svoju časť a oni doplnok k tomu, čo sa im hodí. Ježiš však chce viac. Nechce kempovať v maštali, ani byť uložený v jasličkách, či visieť pribitý. Chce vládnuť v celom dome, v celom našom živote.

Ježiš je Bohom poslaný záchranca, Spasiteľ sveta – aj teba, milý brat a sestra. Môže mnohé zmeniť v tvojom živote! Poznáš Ho ako svojho Záchrancu? Položil svoj život za teba, aby ťa zachránil a daroval ti večný život.

Nechajte Ježiša vojsť do svojho srdca, aby aj u vás boli Vianoce. Pretože, kde On prichádza, prichádza Jeho láska. Amen

Mgr. Vladimír Pavlík, ev. farár

Bohoslužobný život zboru

V uplynulom období sme krstili:

Adelku Mikušiakovú, Mateja Brosku, Martinku Kubanyovú, Annu Barániovú, Tomáša Skubíka

„Kto uverí a pokrstí sa, bude spasený!“

Do stavu manželského vstúpili:

Marian Kubín a Zuzana, rod. Marková; Marian Jančuška a Zuzana, rod. Kmeťová

„Čo Boh spojil, človek nerozlučuje!“

V nádeji vzkriesenia sme sa lúčili:

Mária Hladká rod. Uličná – 88 roč.

„Blahoslavení všetci, ktorí v Pánu umierajú!“

29. sept. sme mali tradičné Poďakovanie za úrody zeme.

20. okt. sa náš cirkevný zbor zúčastnil slávnostných služieb Božích v Lipt. Mikuláši pri 125. výročí narodenia Martina Rázusa a 85. výročí narodenia nášho rodáka Milana Rúfusa. Na týchto službách Božích kázal náš brat farár.

Poobede v ten istý deň pri tejto príležitosti bol v našom kostole koncert Jazzovej skupiny z Francúzska pod vedením Janka Demenčíka, rodáka z Demänovej. Básne Martina Rázusa a Milana Rúfusa recitoval Juraj Sarvaš.

27. okt. sa konala voľba biskupa VD. Novozvoleným biskupom sa stal Mgr. Slavomír Sabol.

31. okt. sme si pripomenuli Pamiatku Reformácie.

1. nov. spoločne s bratmi a sestrami rím. kat. cirkvi na ekumenických službách Božích na cintoríne sme si spomínali na svojich zosnulých.

18. nov. vo večerných hodinách v našom chráme sa uskutočnil husľový koncert majstra, profesora Petra Michalica.

1. dec. – 1. adv. nedeľou sme vstúpili do nového cirkevného roku službami Božími s Večerou Pánovou, na ktorých sme si pripomenuli výročie narodenia rodáka Milana Rúfusa.

Služby Božie počas Vianoc:

24. dec. – Štedrý večer o 17. hod.

1. a 2. slávnosť Vianočná o 10.30 hod.
Silvester o 17. hod.

Nový rok 2014 o 10.30 hod.

Prajeme požehnané prežitie krásnych vianočných sviatkov a v Božom mene šťastný vstup do Nového roku 2014

Predsedníctvo zboru ECAV
Záv. Poruba

Spoločné modlitby



V deň Sviatku všetkých svätých sa pod holým nebom, pri kríži na cintoríne v Závažnej Porube konali spoločné modlitby evanjelikov a katolíkov. Všetci, bez rozdielu vyznania sa v zhone bežiacich dní pristavili a premýšľali o zmysle života a myšlienke smrti.

Mysleli na svojich mŕtvych. V modlitbe za živých hľadali útechu a silu. V kázni odzneli aj tieto slová: „Majster, Pán Ježiš je tu a volá, aby sme išli jeho cestou. Voči smrti sme malí a bezradní. Ale je tu nádej, ktorú nachádzame u Boha...“ Po modlitbe Pánovej prítomní prijali požehnanie, podali si ruky a v pokoji sa rozišli.

Spomienkové služby Božie



• Matúš Hlavna, Danielka Hlavnová

Pri príležitosti 125. výročia narodenia Martina Rázusa a 85. výročia narodenia Milana Rúfusa sa v Liptovskom Mikuláši v nedeľu 20. októbra 2013 konali slávnostné služby Božie. Kázňou poslužil pán farár Vladimír Pavlík.

V kázni zazneli aj tieto slová: „Martin Rázus bol predovšetkým evanjelický kňaz, hľadač pravdy, básnik a politik. Milan Rúfus bol tiež kňaz, ktorého nevysvätili ľudia, ale samotný Pán Boh.“ Chránové spoločenstvo si vypočulo Rúfusove modlitbičky v podaní žiakov ZŠ Milana Rúfusa v réžii Mgr. Zuzany Hlavnovej. Zuzka Macková a Lenka Rajniak predniesli modlitbičku Deti sa modlia za básnika, Rozhovor v parku so strážnym anjelom zarecitovali Danielka a Matúško Hlavnovci a báseň Milana Rúfusa Vďaka Rázusovi predniesla Elenka Bendíková. V programe účinkoval Chránový spevokol apoštola Pavla z Brezna a Ján Demenčík hrou na saxofón. Spomínať a pripomínať je málo. Týchto mužov treba nasledovať. Ich život a tvorba predstavujú dar od Pána Boha.

Advent 2013

TRI VECI SÚ POTREBNÉ

Tri veci sebe aj druhým želaj: zdravie, priateľov a radosť.

Tri veci ovládaj: svoju povahu, svoj jazyk a svoje správanie.

Tri veci zdokonaľuj: odvahu, dobrotu a lásku k blížnemu.

Tri veci daj: čo najviac chudobným, slovo útechy smutným a slovo pochvaly tým, čo si ju zaslúžia.

Trom veciam sa vyhýbaj: krutosti, namyslenosti a nevďačnosti.

Tri veci obdivuj: krásu prírody, deti a starých ľudí.

Nech ti v tomto pomáha a sprevádza ťa Božie požehnanie počas celého Adventného obdobia...

Spomienka na básnika



• Fidelitas

Prvá adventná nedeľa v roku 2013 znamenala pre Cirkevný zbor ECAV v Závažnej Porube len začiatok nového cirkevného roku, ale aj spomienku na nedožitú 85. narodeninu rodáka, básnika Milana Rúfusa. Zborový farár Vladimír Pavlík v kázni pripomenul: „...básnik sa vydal do rúk Boha, hľadal pravdu a zapaloval pohasnuté sviečky ľudskosti. Svojou poéziou sa stal kňazom bez vysvätenia...“ Potom zborová poddozorkyňa Danko Kulhavá citlivo zarecitovala modlitbičku Poďakovanie za lásku. Obogatením služieb Božích bola nábožná pieseň v podaní domáceho spevokolu Fidelitas.



• Soňa Jány

Chránové spoločenstvo nesmierne oslavovalo vystúpenie opernej speváčky Sone Jány z JAMU Brno. Merala dlhú cestu, aby milovanému básnikovi k narodeninám božsky zaspievala jeho zhudobnenú báseň Sneží.

Rúfusove Modlitbičky v podaní Juraja Sarvaša a jazzovej formácie



Spomienkové podujatie MODLITBIČKY v rámci Stretnutia s MR (Martin Rázus – Milan Rúfus) sa naplnilo v nedeľu 20. októbra 2013 o 15. hodine v evanjelickom kostole v Závažnej Porube. Modlitbičky recitoval Juraj Sarvaš, hudba Ján Demenčík ml. a jazzová formácia RUKY KVAR-TET z Francúzska, spev Stano Slovák z Brna. Bol to neobyčajný rozhovor básnika s prítomným chránovým spoločenstvom. Jeho verše znienilielen v hovorenej reči, ale aj v modernej, pôsobivej hudobnej podobe. Sviatočné popoludnie potvrdilo, že odkaz tvorby Majstra žije v nás rovnako v slove, ako aj v piesni. Básnik bol počutý a pochválený. Rozlámaný trojuholník Pieseň, Modlitbička a Rozprávka sa spojil a rozjasnil tváre prítomných ľudí.

Milanovi Rúfusovi zahral Peter Michalica poému

V Závažnej Porube znela v pondelok 18. novembra 2013 hudba, ktorá sa vždy hrávala v evanjelických kostoloch. V chránovom prostredí, v podaní husľového virtuóza profesora Petra Michalicu, pôsobivo zazneli árie Mozarta, Beethovena, Gounoda, Brahmsa, Bélu Bartóka... Vyvrcholenie koncertu predstavovala poéma Ilju Zeljenku, ktorú hudobný skladateľ skomponoval k Rúfusovej päťdesiatke. V sprievodných slovách k poéme Peter Michalica priznal, že túto skladbu premiérovito zahral pred tridsiatimi piatimi rokmi k básnikovmu životnému jubileu. Veľmi pô-



sobivý, priezračný recitál huslista venoval Milanovi Rúfusovi a jeho rodnej obci, kde Majster slova vyrastal a dozrievал v básni. Vďaka a vnímavému publikum vznešený výkon huslistu odmenilo najvyššou poctou: standing ovation. Koncert patrí do cyklu Komorné koncerty v slovenských mestách a je realizovaný s finančnou podporou MK SR v spoluprácu so spolkom koncertných umelcov.

-dm-

Nadviazali na tradíciu Slávnostné stretnutie päťdesiatníkov



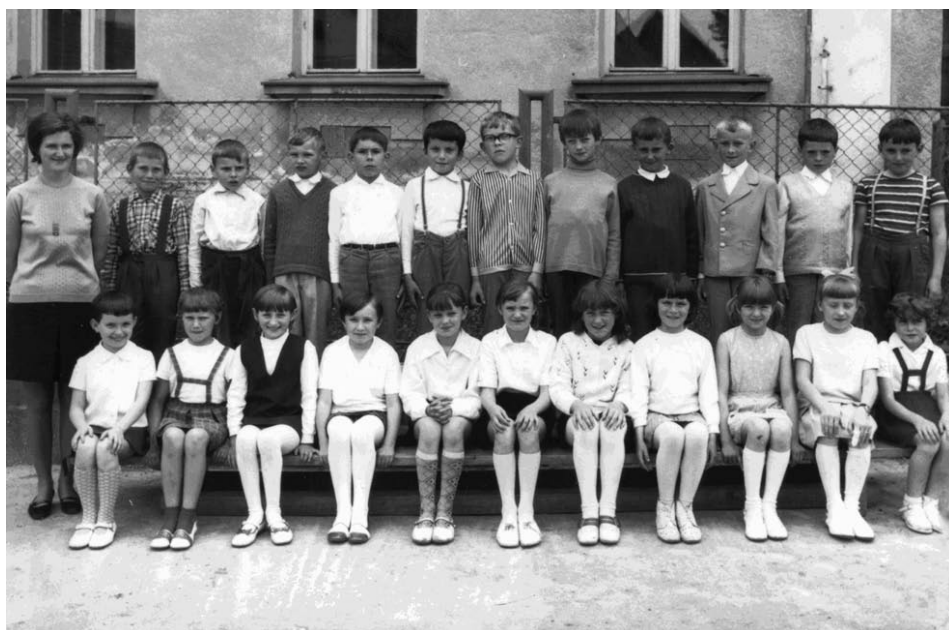
• Stoja zľava: JUDr. Milan Mikuláš, Ján Betko, Dušan Mordáčik, Ing. Igor Kováč, Ľudovít Vretenár, Milena Vretenárová, Ing. Vratko Mikuláš, Magda Fábryová (rod. Niňajová), Dr. Dušan Migala, Soňa Mikulášová (rod. Kulhavá), Ing. Lýdia Goňová (rod. Kopčanová), Peter Mlynček, Anna Veselovská (rod. Pirohová), Ing. Elena Kurejová (rod. Schwendtová), Ľudovít Piatka, Milota Kamienová (rod. Hollá), Viliam Valent a Jozef Vongrej.

V podrepe zľava: Katarína Rázusová (rod. Mudroňová), Eva Pašková (rod. Števciková), MUDr. Jana Antašová (rod. Pašková) a Anna Vejová (rod. Bobříková).

Dňa 2. novembra 2013 v podvečer sa v Závažnej Porube zišli na slávnostnom stretnutí rovesníci – jubilanti, narodení v roku 1963 a zároveň spolužiaci z tunajšej ZDŠ v rokoch 1969 – 1974, ktorí prišli z blízka i z ďaleka, aby sa po mnohých rokoch mohli znovu stretnúť a porozprávať a nadviazali tak na tradíciu podobných stretnutí, konaných od roku 1969. V obradnej miestnosti Obecného úradu účastníkov stretnutia prijal a prihovoril sa im poslanec obecného zastupiteľstva Dr. Dušan Migala, ktorý im po podpísaní sa do pamätnej knihy odovzdal spomienkové predmety, viažúce sa k obci. Slávnostnú atmosféru umocnili krásne piesne v podaní porubského spevokolu

pod vedením Jána Vadovického i prednesené slová básnika. Potom sa jubilanti presunuli do reštauračnej časti kultúrneho domu, kde si po dobrej večeri spoločne s ich učiteľkami Violou Jambrichovou a Želmírou Staroňovou zaspomínali na dávne školské časy a pripomenuli neraz už skoro zabudnuté príhody a zážitky. K príjemnému posedeniu prispeli aj piati členovia folklórneho súboru Poludnica, ktorí piesňou a tancom prišli rozveseliť jubilantov. Po premietnutí DVD filmu „Naveky závažná“ zábava pokračovala a spomínanie nemalo konca – kraja. Účastníci sa rozchádzali s dobrými pocitmi a zhodli sa na tom, že toto stretnutie by nemalo byť posledné.

JUDr. Milan Mikuláš



Horný rad: pani učiteľka Ž. Staroňová, Valent Viliam, Mordáčik Dušan, Piatka Ľudovít, Kováč Igor, Mikuláš Milan, Mlynček Peter, Vretenár Ľudovít, Vongrej Jozef, Mikuláš Vratko, Jezný Ján, Jambrich Miroslav

Dolný rad: Růfusová Hanka, Pirohová Anna, Kulhavá Soňa, Niňajová Magda, Kopčanová Lýdia, Schwendtová Elena, Hollá Milota, Mudroňová Katarína, Bátoriová Viera, Pašková Janka, Števciková Eva

Ľudmila Štrkolcová a jej Ďumbier

Lásku k deťom a k učiteľskému povolaniu zdedila po otcovi, ktorý bol učiteľ a pôsobil v Závažnej Porube. V roku 1968 založila detský folklórny súbor Ďumbier. V súbore pracuje dodnes. Vytvorila množstvo choreografií. O výchovu malých tanečníkov sa už starajú jej odchovanci. Má nesmiernu zásluhu na rozvoji folklórneho povedomia v regióne Liptov. Za dlhoročnú významnú a zásluhnú odbornú prácu pre rozvoj detského folklóru jej primátor Alexander Slafkovský odovzdal Cenu primátora mesta Liptovský Mikuláš.



• Galaprogram k 45. výročiu DFS Ďumbier, november 2013. Ľudmila Štrkolcová v sprievode svojich vnúčat. Michal muzikant, Kristínka tanečnica.

Dula – zabudnuté ovocie

Dula je považovaná za zabudnuté ovocie, ktoré sa takmer vytratilo z jedálneho lístka. Pochádza z Kaukazu. Na Slovensku rastie len v južných, teplých okresoch. Dula v našich podmienkach predstavuje raritu. V tomto roku sa v Závažnej Porube nedarilo len marhuliam a hroznu, ale aj duliám. Známy porubský pestovateľ ovocných stromov a skúsený štepár sa tešil z bohatej úrody tohto vzácneho ovocia.



Tesne pred prvými mrazmi obral vo svojej záhrade zreľých 25 plodov. Tvarom, chuťou i farbou je dula podobná hruške i jablku. V surovom stave sa však konzumovať nedá, no kompóty, želé, mušty chutia vynikajúco. Dula predstavuje bohatý zdroj vitamínu C a obsahuje množstvo ďalších zdravých látok. Používa sa aj v ľudovom liečiteľstve.

-dm-

Pripomíname si nedeľné 85. narodeniny

Dni Milana Rúfusa

Vydarená akcia ako výsledok akceptovania známej pravdy o tom, že iba všetci ľudia všetko vedia.

Ako výsledok spolupráce Kultúrnej komisie Obecného zastupiteľstva, Občianskeho združenia Naveky závažná, Domu Milana Rúfusa, MŠ, ZŠ, sponzorov, ktorí chcú mať pocit múdro a zmysluplne investovaných peňazí a „príbuzných“ duší Milana Rúfusa, ktorých je, chvalabohu, na Slovensku čoraz viac.

• • •

Ako výsledok znútorňovania Rúfusovej myšlienky o tom, že zlo sa šíri samospádom, ale dobrému treba pomôcť.

Štyri dni celoslovenských osláv Stretnutia s MR (Rázus – Rúfus) sa niesli v znamení podobnosti osudu a myšlienok. Porubské oslavy boli skôr o introvertnom, do seba utiahnutom Majstrovi, ktorý si dobrovoľne zvolil samotu, aby, ako povedal, „vytiahol ešte pár putní z vlastnej studne“. Porubské oslavy boli o integrovanom vnútri človeka vyrovnaného s tým, že osud mu určil „niesť bremeno a spievať“. Ak boli (a to museli) aj o podobnom, tak to bol Rázus ostatných rokov svojho života, keď prestal bojovať s ľuďmi okolo seba a aj s Bohom, ktorého nakoniec prijal ako jedinu istotu prázdnoty sveta.

• • •

Cesta účastníkov viedla od dôstojného pomníka na cintoríne cez Základnú školu Milana Rúfusa na seminár Život básne, báseň života, kde si vypočuli úplne nové, dosiaľ nezverejnené názory, postrehy a úvahy o textoch prebásnených do angličtiny (Miroslav Bielik), spoločnom mikrosвете básnika a ilustrátora (Slavomíra Očenášová-Štrbová), o zrkadlení Rázusových názorov v diele Rúfusa (Soňa Barániová). „Čerešničkou na torte“ bol krátkučký vstup poetky Anny Ondrejovej, ktorá hovorila o Signáloch budúceho Rúfusa v poézii žiaka Ľudovej školy v Závažnej Porube a študenta Gymnázia M. M. Hodžu. Ide o básne, ktoré si autor neprial vydať.

• • •

Po seminári bola možnosť prezrieť si vynovenú expozíciu Domu Milana Rúfusa. Za nové a bezpečné schody a moderné bannery patrí vďaka zriaďovateľovi: Obci Závažná Poruba.

• • •

Nasledoval tradičný Štebot v rodnom hniezde pripravený predsedom Kultúrnej komisie OcZ (Dušan Migala). Bol spojený s aktuálnymi darmi obce Majstroví, t.j.

novým videofilmom a knižočkou Pamäť na hniezdo, ktorá ponúka výber z listov básnika do svojho rodiska. Je z nich jasné, že Bratislava bola síce jeho „chlebovým mestom“, ale doživotne ostal „dieťaťom“ Závažnej Poruby.

• • •

V Štebote už tradične známe kvalitné recitátorky (Zdenka Matejková, Darina Hoffereková, Kvetka Staroňová, Nikola Stankovianska) výborne doplnili zhudobnené Rúfusove básne v podaní Sone Jány a Jána Svetlana Majerčíka.

Prekladateľa Rúfusových veršov Johna Minehane oslovila jeho materinskou rečou Soňa Barániová.

Najdojímavejšie boli okamihy, keď si Zuzanka (sprevádzaná svojou mamou) recitovala spolu s deťmi mnohé modlitbičky.

• • •

Prijemným prekvapením bola báseň Tibora Durdjaka, venovaná Majstrovi v podaní autora.

Celodenný maratón ukončil raut, ktorý akoby naplnil predstavu oslávenca o tom, čo by prijal vo vzťahoch ľudí dneška – teda nefalšovanú spolupatričnosť hostiteľa: „Okoštujte, čo sme dnes navarili my!“

• • •

Dôstojným záverom boli nedeľné služby Božie. Z mnohých múdrych slov kázne vyberáme slová o tom, že „duchovný otec“ Rúfusa Rázus bol oficiálne vysvätený kňaz, Rúfus sa ním stal svojím životom a dielom.

• • •

Plot okolo Domu Milana Rúfusa je ovenčený myšlienkami. Mnohí sa pýtajú: „Nebojíš sa, že ti to niekto ukradne?“ Odpoveď: „Keď už sa na Slovensku budú kraďnúť Rúfusove myšlienky, nebude treba Modlitbu za Slovensko. To bude ten pomyselný Slnec štát, ktorý ľudstvo hľadá. A hľadá ... a hľadá.“

Vďaka všetkým, ktorí materiálne, technicky, duchovne alebo len svojou prítomnosťou prispeli k hľadaniu základných kameňov ľudskosti cez Rúfusa.

Vďaka najmä tým vzácnym hosťom, ktorí si z množstva pozvaní musia vybrať, kam pôjdu (napríklad predseda Spolku slovenských spisovateľov, župan Žilinského samosprávneho kraja, a ďalší). Všetkými akciami ich sprevádzal starosta obce.

Pre Závažnú Porubu je významným, že prišli práve sem.

Soňa Barániová



• Pri hrobe M. Rúfusa



• Starosta P. Baráni položil kvety, prichádza A. Slafkovský



• Seminár - M. Bielik, S. Očenášová, A. Ondrejková



• M. Rúfusová, Zuzanka - seminár



• J. S. Majerčík

Aby štebot v hniezde nestíchol...

Bol to taký obyčajný večer. O piatej už bola tma (veď je december), trochu mrholilo a ja som vybrala (tento raz aj so sestrou) opäť po roku na Štebot v rodnom hniezde. Mená tvorcov a účinkujúcich Dušan Migala, Soňa Barániová, Kvetta Staroňová, Zdenka Matějková, Soňa Jány..., boli pre mňa zárukou kvalitného kultúrneho zážitku. Tešila som sa na to, že sa stretnem so susedmi a dozviem sa, čo je nové. Tešila som sa na vystúpenie detí z MŠ a ZŠ, ktoré poznám z hodín angličtiny a mám ich veľmi rada /verím, že je to vzájomné/. Očakávala som od nich pekné vystúpenie, lebo viem, koľko im ich pani učiteľky dávajú v rámci múzickej výchovy. Tešila som sa na spevácky zbor, že si znovu vypočujem ich piesne (a možno si ich s nimi aj potíšku zanôtim). A hlavne som sa tešila na krásu a silu Rúfusových veršov. Skrátka, očakávala som, ako sa zvykne hovoriť, hlboký umelecký zážitok. A tak aj bolo. Ba dokonca viac. Až tolko, že som sa rozhodla svoje dojmy dať na papier (a dopredu sa ospravedlňujem, ak sa to niekomu bude zdať príliš osobné. Nie som novinár ani literárny kritik. Som iba vnímavý divák).

• • •

Už samotná atmosféra v sále kultúrneho domu bola iná, slávnostnejšia. Veď medzi účastníkmi sedeli nielen zástupcovia politického a kultúrneho života, ale hlavne manželka básnika pani Magda Rúfusová s dcérou Zuzankou. V úvodnom filme V mojej nezabudnuteľnej Závažnej Porube (autor Ľubor Patsch) dominovali tri veci: Prvou bolo jednoduché, úprimné a hlboko ľudské rozprávanie pani Márie Kováčovej a básnikovej matky pani Rúfusovej. Tou druhou bolo krájanie „maminho mrežovníka“, ktorý zásluhou Soni Barániovej zostáva súčasťou Rúfusovie domu ako symbol ľudskej pohostinnosti. A tretím momentom bolo úžasné prepojenie recitácie básnika Milana Rúfusa s recitáciou Nikolaj Stankovianskej. Akoby starnúci básnik symbolicky odovzdával horiacu faklu poézie krásnej mladej generácii, aby udržiavala jej plameň.



• Juraj Blanár, Magda Rúfusová

A potom sa na scéne stal malý zážrak. Z rozšantených, uvravených „čertíkov“ zo škôlky sa stali malí anjelíci. S obrovským perinovým oblakom, v anjelských košielkach s úprimným detským prejavom zarecitovali to, čo poznajú celé generácie: Anjeličku, môj strážničku... (A vôbec nevadilo, že Miško stále dvíhal nohu a mával rodičom. Veď o tom to práve bolo – o láske k rodine, o ktorej aj Majster tak často hovoril). A keď na scénu dotancovali deti zo ZŠ s Rúfusovými riekankami, zasiahla sálu taká vlna hravej detskej radosti, že vyvolala nielen úsmevy na tvári, ale aj spontánny potlesk.

• • •

Dominantnú úlohu v programe však malo básnikovo slovo. Prednesy Zdenky Matějkovovej, Kvetty Staroňovej a piesne Jána Svetlana Majerčíka či Soni Jány nám pripomenuli hlbavosť a múdrosť básnika. Avšak Dušan Migala a Nikola Stankovianska v básniach Poľná cesta do gymnázia a Podobenstvo o hniezde nám svojím výberom a aj prednesom pripomenuli, že Rúfus nebol len básnikom filozofie, páťosu a smútku, že v jeho duši tlela tá iskrička detskej hravosti, ktorá je v každom z nás. Hĺbku jeho filozofie nám pripomenula Soňa Barániová a nemohla vybrať naozaj nič lepšie ako Čas, v ktorom žijeme. Že práve Soňa Barániová má prehľad o živote a diele Milana Rúfusa dokazuje aj ďalšia knižôčka, Pamäť na hniezdo, ktorá vznikla jej zásluhou a ktorú spolu s Dankou Kulhavou a zástupcom donorov na tejto slávnosti pokrstili. (Priznám sa, že som ju ešte v noci prečítala. A až potom som si uvedomila, čo to musela byť za Sisyfovská drina, vyberať spomedzi množstva materiálov. Klobúk dolu.)

Ale späť ku koncertu, pretože ak sa hovorí o tom, že na záver to najlepšie alebo o gradácii programu, tak tu sa to udialo v plnom znení. Vrcholným zážitkom bol nielen pre mňa, ale podľa reakcií aj pre väčšinu divákov, moment, keď Danielka Hlavná recitovala Vianočnú koledu a Zuzanka Rúfusová si ju recitovala spolu s ňou. Táto symbióza dvoch detských duší vyznela ako krásna symfónia, ktorá zasiahla všetkých, až celá sála stíchla v dojatí (a nie jeden aj zaslzil). Záverečné slová básnika už vyzneli ako memento... utieklo nám to, kamaráti moji...

• • •

Nuž ako všetko, „utieklo“ aj toto vystúpenie. Dojmy z neho však budú dlho pretrvávať. A tak okrem vďaky tvorcom treba vysloviť aj nádej, že o rok sa stretne zas a Štebot v rodnom hniezde neutíchne.

S vďakou a prianím krásnych Vianoc

Elena Chovanová



• Miroslav Bielik v ZŠ Milana Rúfusa



• Soňa Jány



• Anjeličku, môj strážničku... (žiaci MŠ)



• Riekanky v podaní žiakov ZŠ Milana Rúfusa



• Uvedenie knihy Pamäť na hniezdo

Drahí moji, vzácní priatelia v Závažnej Porube!

Aj keď fyzicky nemôžem byť prítomný Vašej výnimočnej vzácnosti slávnosti, v duchu budem nebo prosiť, aby ma spojil s Vami, aby som precítil tep rodnej hrudy a zeme, ktorá zrodila Majstra, ktorý pod krížom doloval a z hĺbokosti, keď prijal stav pokory, vynášal z nej na svetlo perly ducha.

Majstrovi pochodeň vysoko dvíhať, aby rozmetala driemotu a tmú slovenských dolín, prajem Vám, aby ste našli uši aj srdcia otvorené, aby sa národ prebudil, uvidel a pochopil, že najväčšie poklady nie sú tie, ktoré sa ukladajú v bankách, ale najväčšie bohatstvo a sila je, keď sa spoja ľudské srdcia za vznešeným cieľom pre spoločné blaho. O to sa v minulosti usilovali veľkí mužovia a vznešené ženy medzi Dunajom a Tatrami a Milan Rúfus, Váš rodák, syn Vašej zeme, sa svojím dielom a službou svojmu rodu významne a nie na poslednom mieste zapísal medzi nich. Jeho odkaz si ctíte, hlásajte a ním zobudzajte tých, ktorí driemu, spia a nenašli ešte cestu ku svetlu. Boh Vás žehnaj!

Daniel Šovc, evanj. a.v. farár v.v.
básnik a publicista

Z knihy návštev

Slová sú rušivé. Chvejem sa do hĺbky duše, plačiem, klačím, velebím Boha, nášho Otca, že nám dal takýto nesmierny dar. Modlím sa, aby každé slovo, ktoré Milan Rúfus sial, mohol náš národ v bohatstve úrody žať. Znovu a znovu.

Mária

*Dotkla som sa zeme, kolísky, aj anjelov. Ti-
ché a krásne ďakujem.*

S láskou Lucia

*Poézia – a najmä poézia Milana Rúfusa
– je liek na dušu.*

Vladimír Petřík, literárny kritik

*Ďakujeme všetkým, čo s takou úctou a
citom zachovali Dom Milana Rúfusa pre
nás a naše deti.*

Pavel Kotanček, t.č. Essex

*Skláňame sa pred ľuďmi, ktorí robia jeden
z „obyčajných“ ľudských životov večným.*

A. Chovanová, Zvolen

*Milan Rúfus je slovenský poklad. Ďakujeme
za jeho večný odkaz a človečnú blízkosť
rovnako vzdelanému ako aj jednoduchému
človeku.*

Oľga Tibenská, Bratislava

*S hlbokou poklonou rúfusovskému domu
a rodu.*

Rybákovci, Gelnica

Ako sa rodil môj filmový príspevok k 85. výročiu narodenia básnika Milana Rúfusa



Som amatérsky filmár z Liptovského Hrádku. Presne pred piatimi rokmi ma pán Dušan Migaľa pozval k spolupráci na príprave obrazového materiálu pri príležitosti

osláv 80. narodenín básnika Milana Rúfusa. Videokamerou som nasnímal zábery z obce, ktorými som potom „ilustroval“ zhudobnenú báseň Naveky závažná. Zaznamenal som na DVD aj celý program osláv vrátane sprievodných podujatí. Dokonca som vtedy urobil z podujatia Štebot v rodnom hniezde televíznu reportáž.

Odvtedy ubehlo ako voda 5 rokov. Vďaka Porubským novinám som mal stále prehľad o aktivitách občanov obce, ktorí si predsavovali uchovať dielo a pripomínať odkaz svojho významného rodáka. Sám som sa zúčastnil viacerých decembrových „štebotov“ a obdivoval som neutíchajúce aktivity pri mapovaní dosahu diela Majstra. A popri tom som aj sám s obdivom spoznával myšlienkové bohatstvo rúfusovskej poézie. Videl som niekoľko profesionálne urobených filmov o tomto majstrovi slova, naposledy vlani, keď priateľ filmár Vladko Baran z Košíc predstavil na „štebote 2012“ svoj poeticky ladený film Báseň je dar. Obdivoval som filmové diela a bol som presvedčený, že nimi už bolo povedané všetko.

Veľké bolo moje prekvapenie, keď ma organizátori podujatí k 85. výročiu narodenia Majstra Rúfusa požiadali, aby som k tejto príležitosti nakrútil film. Pôvodne to mal byť dokument o tom, ako sa obec rozhodla kúpiť a využívať rodný dom básnika. Mal to byť akýsi sprievodca po exponátoch v dome. V takom zmysle som začal písať scenár. Ale zároveň ma napadlo, že ak je to film o rodnom dome svetoznámeho básnika, tak vo filme by malo odznieť aj poetické slovo. Ak by však znela poézia a divák by videl len neživé artefakty, bolo by to neprirodzené. Predsa Rúfusova poézia bola určená ľuďom – a tak sa vo filme objavili aj recitátori všetkých generácií. Aj sám Milan Rúfus. Aj jeho mamka. A naraz som vedel, o čom by mal ten film byť.



Jednoduché a prosté – predsa o tom, ako si občania Závažnej Poruby chránia a uchovávajú pamiatku na svojho nezabudnuteľného rodáka. Predškôláci aj školáci sú vďaka svojim učiteľkám v každodennom kontakte s detskou poéziou, poznajú naspamäť všetky Modlitbičky. Žijú tu ľudia, s ktorými mal básnik spoločné detstvo i dospievanie, spomínajú si na neho pamätníci, existuje veľa fotografií, písomností, literatúry faktu o Rúfusovi, vedecké práce rúfusológov...a básne. Úžasné, každému zrozumiteľné, pravdivé. Urobil som pokus – nechal som vo filme recitovať Mamin mrežovník samotného autora súběžne s mladou dievčinou Nikolou Stankovianskou. Naraz som pocítil, ako tá báseň vo mne v ich podaní rezonuje. A v tom kontexte aj neživé predmety z Domu Milana Rúfusa ožili, naraz som dobre porozumel výkladu pani Soni Barániovej i Dušana Migaľu. Ako šibnutím čarovného prútika všetky príhovor, spomienky, rozprávania do seba dokonale zapadli.

Nakoniec som ľahko dospel aj k názvu filmu. Inšpiráciou mi bol Majstrov video-príhovor k sedemdesiatke s názvom Mojej nezabudnuteľnej Porube. Básnik Rúfus je teraz už navždy fyzicky (na cintoríne) aj



duchom (v Dome MR a v srdciach občanov) tu, v Závažnej Porube. Preto som film pomenoval jednoducho:

V MOJEJ NEZABUDNUTEĽNEJ ZÁVAŽNEJ PORUBE. Chcel som týmto filmom pokorne vyjadriť úctu nielen básnikovi, ale aj tým, ktorí jeho odkaz uchovávajú pre budúcnosť a sú hrdí na svojho rodáka.

Aj touto cestou ďakujem všetkým, ktorí boli ochotní účinkovať vo filme a pri jeho tvorbe so mnou nezištne spolupracovali. Patrí sa ich spomenúť – starosta Pavel Baráni, pán Vladimír Ilanovský, pani Mária Kováčová, pani Danka Kulhavá, pani Kvetoslava Staroňová, riaditeľky školských zariadení Mária Boltižiarová a Katarína Jambrichová a ich žiaci, predovšetkým však pani Soňa Barániová a pán Dušan Migaľa. Ďakujem aj za hudbu Jankovi Svetlanovi Majerčíkovi a Dadi Klementovej.

L'ubor Patsch, L. Hrádok



ŠKOLSKÉ ZRKADIELKO

Malí turisti na veľkom hrade



• Oddych na sniečku

Likava patrí k najväčším hradným stavbám stredného Slovenska. Je jedným z troch hradov nášho regiónu, preto si ju naši turisti zo ZŠ M. Rúfusa zvolili za svoj cieľ. Cesta z Ružomberka na hrad a späť bola pre drobné nôžky neľahkou výzvou, ale zvládli ju všetci. Na hrade deti najviac zaujali exponáty v mučiarni Hunyadyho veže.

Mgr. Zuzana Hlavnová



• Likavský hrad, na dereši



• Zima je pre deti, zima je biela

Básničky o vybraných slovách

Čo sa stalo sýkorke?

*Na zemi je sýkorka,
pomôže jej doktorka?
Na strome má sídlo,
pri páde zlomila si krídlo.*

Matko Veselovský 4.roč

Dobrý syn

*Janko Hraško kričí,
že na ceste had syčí.
Urobil tak dobrý čin,
preto, že je správny syn.*

Beník Džuka 4.roč.

Bájk, ktoré napísali štvrtáci na hodine čítania

Chameleóny a mucha

Raz uvideli dva chameleóny obrovskú muchu. Začali sa o ňu biť, lebo boli obidvaja veľmi hladní. Kým sa hádali, mucha odletela preč.

Ponaučenie: Kde sa dvaja bijú, tretí vyhráva.

Lukáško Hladký

Chameleón a mucha

Raz chameleón v ZOO uvidel malú mušku. Chcel ju zjesť, no dlhým jazykom narazil o sklo. Mucha sa začala smiať. Chameleón sa nahneval a chcel rozbiť sklo. No nepodarilo sa mu to a udel si aj hlavu. Potom mucha našla malú dieru a myslela si, že sa dostane von, na čerstvý vzduch. Vletela však priamo do chameleónovej klietky. Keď ju zbadal, pripravil sa a mucha skončila v jeho žalúdku.

A poučenie: Nikdy sa nevysmievaj druhým, môže sa ti to vrátiť.

Monika Jamrichová

Dážďovky

Jedného dňa sa išla dážďovka Katka z dvora nadýchať čerstvého vzduchu. Stretla svoju kamarátku Janku zo záhradky. Katka ju pozvala k sebe na večeru. Janka súhlasila. Na druhý večer Janku čakala veľká hostina. Pýtala sa Katky: - To všetko je tvoje? - Áno.

-Pustime sa do jedla. Jedli, jedli a zrazu sa objavila sliepka. Rýchlo sa skryli do najbližšej skrýše. Po polhodine sa odvážili vyliezť. Janka vraví Katke: - Zajtra príď do záhradky ku mne na večeru ty. - Nebude síce taká bohatá, ale aspoň sa najeme v pokoji.

Ponaučenie: Keď radosť sprevádza strach, nie je to skutočná radosť.

Simonka Jedličková

Na bicykli v Poľsku



V rámci projektu Bicyklom za krásami prírody sme sa vybrali k našim severným susedom. Náš cieľ bol v obci Lopusna v blízkosti Nového Targu. Po milom privítaní našimi poľskými kolegami a dobrom obede, nasledovala prehliadka školského športoviska a cyklotrasy, ktorú majú poľské deti k dispozícii. Po návrate sme sledovali kultúrny program. Na počúvanie i do tanca zahrála ľudová muzika. Na naše mysle už boli sústredené na nasledujúce ráno, kedy nás čakala prichystaná súťaž. Pretek nás uvítal pekným počasím. Po prehliadke trate, ktorá mala dĺžku viac ako štyri kilometre a oficiálnom otvorení sme sa podľa ročníkov zoradili na štarte. Deti na trati bojovali zo všetkých síl a v cieľi sme boli radi, že sa pretek zaošiel bez úrazov. Na vyhodnotenie súťaže sme museli počkať. Napínavé chvíľky nám spríjemnilo adrenalinové predstavenie poľského reprezentanta na špeciálne upravenom bicykli. Po tichom sledovaní jeho športového umenia sme si naopak zakričali pri vyhlasovaní výsledkov, keď naše deti preberali medaily, vecné ceny a diplomy. K tomu každý účastník získal tričko.

Po preteku si všetci doplnili energiu na výbornom obede, po ktorom sme absolvovali prednášku o zásadách bezpečnej jazdy a údržbe bicykla. Niektorí z nás mali možnosť vyskúšať si špeciálny pretekársky bicykel a jazdu zručnosti. Spríjemnením sobotného večera bola grilovačka a premietanie rozprávky. „Všetko bolo super“, zhodnotili naše deti, keď v nedeľu odchádzali so šťastným úsmevom domov. No prekvapení ešte nebolo dosť. Cesta cez naše Tatry bola veselá, počasie ako z reklamy a tak sme sa zastavili na Štrbskom plese a kochali sa krásami Vysokých Tatier. Ale aj to najkrajšie sa musí raz skončiť!

Športové a poznávacie podujatie je súčasťou projektu Bicyklom za krásami prírody, PL -SK/ZA/IPP/III/135 a je spolufinancované Európskou úniou z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci programu cezhraničnej spolupráce Poľsko - Slovenská republika 2007 - 2013.

Mgr. Mária Boltiziarová

Vianoce 1951

Milan Rúfus

Jarabina, jarabina.

V krotkom slnci chladnú letá.

Zabudla ťa každá iná,

i tá jedna zabudne ťa.

Zabudne jak každá iná.

Dá ti jeseň čiapku rudú.

Kde ja budem, jarabina,

až ťa vtáci zobať budú!

Zbohom, lásky nevraživé.

Zbohom, krásky s chladným nebom.

Nebudú ma mestá krivé

kamenným viac hostiť chlebom.

Iný pôjdem cestou inou.

Vlhký vánok z rodných poli

milostivou, tichou slinou

olíže mi, čo ma bolí.

Snáď každý pozná túto nádhernú, dramatickú, bolestnú, veľkolepú báseň. Každý, kto sa stal duchovným bratom nášho milovaného Milana Rúfusa.

V roku 1951 som sa ja ešte len narodila. A hoci sa o Rúfusovi v škole učilo, trvalo mi celých dvadsať rokov, kým som ho v básni stretla. To bol mimoriadny čas. Po nadšení zo slobodnej jari 1968 a prvých zošednutých vlasoch z prežitku zrady počas udalostí vpádu sovietskych vojsk, po upadnutí do ateizmu a hľadania zmyslu života, som znovu našla vieru. Spolu s ďalšími mladými ľuďmi – väčšinou študentami z vysokých škôl, sme sa začali stretávať k štúdiu a zdieľaniu novoobjavených večných právd o Bohu a o človeku. Súčasťou nášho života sa stali dlhé vášnivé rozhovory, dlhé vrúcne modlitby a dlhé časté pôsty. Prežívali sme niečo podobné, ako keď sa Kristus zjavil učeníkom po svojom zmŕtvychvstaní.

Na Vianoce 1971 som po prvýkrát s veľikánskym pohnutím čítala sebe i svojim priateľom Rúfusu báseň „Vianoce 1951“. Ani som z toho všetkého nemohla spávať. Znovu tu bola radosť, nádej a znovu aj bolesť mala hlboký zmysel. (Asi niečo podobné prežíval a popísal vo svojej poviedke „Sen smiešneho človeka“ i Dostojevskij.) S mladíckym nadšením sme sa so svojím poznaním rozbiehali k našim profesorom, spolužiakom, rodinám. Okruh našich priateľov sa zväčšoval. Až do roku 1973.

Vianoce 1973 som už slávila vo väzní. A veľa mojich priateľov tiež. Podaktorých odsúdili za „marenie dohľadu štátu nad cirkvami“ a šestnástim z nás paragraf prekvalifikovali na ideologické „podvracanie republiky“. Z dôvodu rôznych presunov poznám zvnútra 8 väznic. V Prahe na Ruzyni nám predložili k prečítaniu všetky spisy. Aké bolo moje prekvapenie,

keď jedným z vyšetrovaných k nášmu príbehu bol aj Milan Rúfus. A to z takých dôvodov, že v tom čase bol služobne s rodinou v Taliansku a byt dal k dispozícii na bývanie dcére svojich priateľov. Nevedel, že tá dcéra bola horlivou účastníčkou našich náboženských aktivít. Hoci Milan Rúfus nič o veci nevedel, musel na polícii zodpovedať pár otázok. Napríklad aj otázku viery v zmenu človeka a ľudskej spoločnosti. Milan neprestal byť múdрым a súcitným básnikom ani vo výpovedi pred vyšetrovateľom. Povedal, že už nedúfa v revolučné zmeny, lebo „odpoveď na povahu človeka, leží ukrytá v tajomstve mlčanlivých génov.“

Po roku väzby započal súdny proces. Trval každý deň doobeda i poobede počas troch týždňov. Predvolali, či citovali na sto svedkov, ktorých tlačili k výpovedi, že naša náboženská činnosť bola len pláštikom na zahalenie skutočných politických cieľov. Nikto tento „odborný posudok“ neprisvedčil. Napriek svedkom, advokátom a vynikajúcim posudkom zo škôl a pracovísk, sudcovia paragraf nezmenili a vyniesli rozsudky od 1 – 4 rokov nepodmienečne. Aj pre dievčinu, ktorá mala po autohavárii zranenú chrbticu a potrebovala operáciu. Vynechali len jednu – Máriu Živnú. Mladé, 24 ročné telo Márie, čerstvej absolventky dejín umenia, poslali z justičného paláca rodičom pred Veľkonočnými sviatkami v začínajúcej rakvi. S inštrukciou, aby truhlu neotvárali. Rodičia ju samozrejme otvorili a v nej uvideli svoju krásnu, panensky čistú dcéru s úplne bielymi vlasmi. Dodnes nikto nikdy nikomu nevysvetlil, čo a ako sa to stalo.

Na celách i v pracovnom tábore po odsúdení, sme trávili dni a noci s uväznenými za manká, krádeže, vraždy pri lúpežnom prepadaní, za prostitúciu a pod. Z nedostatku miesta som nejaký čas zdieľala posteľ s dievčinou, odsúdenou za vraždu novorodenca. Občas nás „za trest“ dali na samotku. Nikdy som už potom nedokončila svoje štúdium na Univerzite Komenského. Z Božej múdrosti a s Jeho ochranou som však absolvovala unikátnu univerzitu života uprostred pohnutých osudov žien a dievčat – po väčšinou z rozvrátených rodín. Dodnes sú mi blízke.

Tesne pred Vianocami 1974 som bola prevezená do väznice v Košiciach. Pracovali sme v pivnici v bezokennnej pracovni a z nej nás vodili rovno na celu. Oblok na cele sa dal síce odklopiť a vetrať, ale bola pred ním nepriehľadná zábrana. Celý rok trvalo, kým nás napokon vzali na strešný dvor na „vychádzku“ a mohla som opäť vidieť slnko a oblohu. Ale vtedy mi to nevadilo. Písala som si o slnku básničky. K Vianociam 1975 mi rodičia na návšteve priniesli novú zbierku básní Milana Rúfusa.

Už prvé verše ma v prívale dojatia a úžasu zosunuli na kolená. Vďaka nim som tam prežívala nádherné chvíle. - Mimo-

chodom – tá väznica je bývalý kláštor a hlboká vďaka Bohu ja som sa tam aj tak cítila.

Môj trest vypršal 22. decembra. O dva dni, na Vianoce 1976 som bola pri štedrej večeri a polnočnej omši so svojimi rodičmi a súrodencami doma.

Podarilo sa mi zamestnať v Bratislave ako robotníčka hneď od 2.1. v novom roku. A našla som si podnájom u starej panej, ktorej som za lacnejšie bývanie upratovala a nakupovala. V byte, presne pod nami o poschodie nižšie, býval – Milan Rúfus.

Napriek tej každodennej fyzickej blízkosti som sa ho nesnažila kontaktovať. Jednak to podstatne zdieľal v dielach a jednak nechcela som ho uviesť do nepríjemností. Tajná polícia totiž celé ďalšie roky sledovala nás a tých, s ktorými sme sa stýkali. Len párkrát som Rúfusa pozdravila pri náhodnom stretnutí na ulici či na chodbe. Zakaždým sa do mňa vpečättil dojem, že som stretla Božieho vyslanca. Aj vtedy, aj dnes si myslím, že tento človek je najušľachtilejší a najmilujúcejší prorok, akého slovenská – a odpusť mi, Bože, ak sa mýlim – možno celá Zem, mala.

Len raz som mu ako reakciu na jednu jeho báseň, napísala list. Aby mal – ako hovoril – na svoju obhajobu o jeden list navyiac, keď raz zastane „pred súdom Najvyššieho“. Už sa stalo. (Vzácnosť pre mňa je, že mi vtedy poďakovanie za list vpsal do svojej najnovšej knihy, ktorú mi daroval.)

Blížia sa Vianoce 2013. Veľa sa udialo. Moje štyri deti už vyleteli z hniezda, mám viac času aj pre iné. Čítam si Rúfusove básne, ktoré som kúpila na sklonku tohto leta v Závažnej Porube. Pripomínam si svoju prvú návštevu v rodnom dome Milana, vypadnuté slzy pri unikátnych filmových záberoch mamky Rúfusovej a krásne scenérie do všetkých svetových strán od pomníka na cintoríne. S veľkou vďačnosťou spomínam na výnimočne láskavých a múdrych sprievodcov tohto nezabudnuteľného dňa – na pána Dr. Dušana Migaľu a pani lektorku Danku Kulhavú, na všetkých tých úcty a obdivu hodných evanjelikov, ktorí si sami postavili kostolík a do dnešných dní sa starajú o kultúru obce.

Ďakujem tiež svojej priateľke, učiteľke Lydke Poliakovej, lebo to bola jej zásluha, že som sa po toľkých rokoch života ocitla pri kolíske i hrobe Milana Rúfusa. Ďakujem Bohu za všetko bohatstvo, ktoré nám cez básnika z Poruby dal.

Milanov, ani náš život nie je len uplývajúca minulosť. Verím, že je to seba pre žatvy budúcich pokolení. Verím, že pre nás to je aj z tejto sekundy času už presah do „bezčasia“. Do prislúbenej večnej a spoločnej prítomnosti.

Budeme mať odvahu sa na to tešiť?

S pozdravom pre všetkých v Závažnej Porube

Mária Uhnáková, Praha

Združenie majiteľov lesov pozemkové spoločenstvo Závažná Poruba informuje

Blíži sa koniec roka a s ním aj termín valného zhromaždenia ZML PS, ktoré sa v súlade s ustanovením zákona 97/2013 Z. z. musí uskutočniť do konca februára 2014. (Predbežný termín konania je určený na sobotu 22. februára 2014).

Okrem bodov, ktoré sú pravidelne predmetom rokovania každoročne, (hospodárenie, rozpočet,...) bude potrebné prerokovať a zosúladiť naše základné dokumenty (stanovy, zmluva) s ustanoveniami zákona 97/2013 Z. z. o pozemkových spoločenstvách. Výbor žiada členov, ktorí majú pripomienky a návrhy týkajúce sa týchto našich základných dokumentov, aby tieto v písomnej forme predložili v termíne najneskôr 10 dní pred konaním valného zhromaždenia, aby mohli byť zapracované do dokumentov, ktoré bude valné zhromaždenie prerokovávať a následne predkladať na schválenie.

Keďže sa končí volebné obdobie orgánov ZML PS, jedným z bodov valného zhromaždenia budú aj voľby nových orgánov ZML PS. Našou snahou je pripraviť kandidátky na členov výboru a dozornej rady v dostatočnom časovom predstihu. Termín uzávierky na predloženie návrhov na kandidátov do nových orgánov ZML PS je z toho dôvodu stanovený na 07.02. 2014. Žiadame preto členov, aby svoje návrhy predložili do tohto termínu, pričom upozorňujeme, že podmienkou na zaradenie člena ZML PS na kandidátku je potrebný jeho písomný súhlas s kandidatúrou. Každý kandidát musí spĺňať stanovami určené podmienky. Po vyššie uvedenom termíne bude kandidátka do nových orgánov ZML PS zverejnená na webovej stránke ZML PS (www.urbarzavporuba.sk), ako aj na paneli pred kanceláriou ZML PS. (Príslušný vzor tlačiva na zverejnenie mena kandidáta bude zverejnený na webovej stránke, prípadne k dispozícii v kancelárii ZML PS).

(Príslušný vzor tlačiva na súhlas kandidáta so zaradením na kandidátku bude zverejnený na webovej stránke, prípadne k dispozícii v kancelárii ZML PS).

Za Vaše návrhy a porozumenie vám vopred ďakuje výbor ZML PS.

Vážené členky, vážení členovia ZML PS. Pred blížiacimi sa vianočnými sviatkami by som sa Vám chcel prihovoriť v mene všetkých členov výboru ZML PS a zaželať Vám príjemné a spokojné prežitie sviatkov, ktoré každoročne prinášajú do našich rodín, medzi ľudí bez rozdielu pokiaľ, porozumenie a zároveň nádej, že si dokážeme odpustiť naše nedorozumenia

a osláviť tieto sviatky v pohode pri bohatom prestretom stole, ale zároveň aj v pohode duševnej. Chcel by som Vám tak všetkým zaželať nielen bohatého Ježiška v podobe obdarovania sa darčekom, ale predovšetkým aby sa stalo samozrejmosťou niečo, čo nám niekedy tak moc chýba. Dobro v našich myšliach, dobro v našom konaní na každej úrovni. Nielen v našich rodinách s našimi najbližšími, ale aj pri stretávaní sa a riešení problémov, ktoré pred nás stavia život v našom najbližšom okolí, v dobrých susedských vzťahoch, na pracovisku, v spoločenstvách, kde musíme riešiť aj tie najchúlostivejšie otázky. Verím, že s dobrými predsavzatiami vstúpime aj do roku 2014 a za spoluprácu v uplynulom roku, chcem zároveň poďakovať všetkým, ktorí sa podieľali pozitívnymi činmi a konaním pri zložitej a nie jednoduchšej práci v prospech nášho urbárskeho pozemkového spoločenstva. Želám Vám všetkým v novom roku 2014 hlavne veľa zdravia a spokojnosti v osobnom živote, vo Vašich rodinách, aby sa Vaša spokojnosť preniesla aj do činnosti nášho ZML PS.

Ludovít Míša, predseda ZML PS



Okienko MŠ

**Poznávame
a budeme chrániť**



Medzi deti v MŠ zavítal v piatok 22. novembra Bc. Martin Jambrich. O tom, že miluje krásnu porubskú prírodu, niet pochýb. S cieľom odovzdať kus tohto citu prišiel medzi najmenších. Napriek tomu, že akcia bola naplánovaná len na určitú dobu, rozpútala sa taká beseda, ktorá nemala konca. Martin pútavo rozprával a doniesol mnoho zaujímavých rekvizít. Deti priam sršali vedomosťami. Vyzeralo to, že v piatok sa domov nejde. Nakoniec sa dohodli. Spoluprácu budú i naďalej rozvíjať a Martin deti za odmenu vezme aj do živej prírody.

Guránová A.

Na Mikuláša s Mikulášom



Na Mikuláša prišiel do materskej školy jeden špeciálny Mikuláš - deti ho volajú ujo Miki a je ochranárom, pracovníkom NAPANTu. Besedoval s deťmi o zvieratkách a ich zvyklostiach, napríklad o dobe spánku medveďa, svišťa, alebo o výmene srsti kamzíkov v zime. Deti zaujalo rozprávanie o chorej sove so zlomeným zobákom, ktorú zachytilo rýchlo-idúce auto a o túto sovu sa ochranári momentálne starajú. Všetci prítomní vrátane uja Mikiho sme boli prekvapení ohromnými vedomosťami Martinka Bačíka z druhej triedy, ktorý sa nedal ani zastaviť, tak horlivo rozprával o lesných zvieratkách. Vidno, že ho život týchto zvieratiek chytil za srdce a to je práve účelom besied s ujom Mikim: poznať a chrániť našu prírodu.

Livia Fárniková

Prírodu chránime v každom období



V našej materskej škole sa venujeme deťom k povedomiu ochrane prírody v každom ročnom období. Začiatok zimy nás nabáda zamyslieť sa nad tým, ako zimu trávia zvieratká našej blízkej prírody. Samozrejme si ich najskôr priblížime v edukačných činnostiach, potom ich pozorujeme pri pobytoch vonku a stvárnujeme vo výtvarných a pracovných činnostiach. Posledný novembrový týždeň sme si rozprávali, čítali o vtáčkoch a lesných zvieratkách, najmä o tom, ako im môžeme pomôcť aj my prekonať nadchádzajúcu zimu. Príkladáme fotografie zo stvárnenia zvieratiek rôznymi technikami.

Livia Fárniková

Príbeh hokejistu a huslistu

Ondrej Vadovický: Môj triatlon. Škola, hokej, hudba.



Ondrej Vadovický, študent Gymnázia M. M. Hodžu, orientuje sa na matematiku a technické vedy, má rád hudbu, hokej a futbal.

Z hráča vyrástol rozhodca

V čase, keď skončil štvrtý ročník v Závažnej Porube, prešiel do hokejovej školy v Liptovskom Mikuláši. Päť rokov sa učil hrať hokej. Pritom stačil chodiť aj do hudobnej školy a trénovať futbal v Závažnej Porube. Keď bol deviatakom, prišli medzi nádejných hokejistov funkcionári tohto športu a oslovili dorastajúcich mladencov otázkou, či by niekto nemal záujem rozhodovať hokejové zápasy.

„Niečo sa vo mne ohlásilo a povedal som si, prečo nie. Skúsime. Ako hráč som pravidlá ovládal, ale s rozhodovaním skúsenosti neboli. Je to celkom rozdielny pohľad: hrať a rozhodovať.“ Nasledovali letné zápasy. Obliekol si pásovany dres rozhodcu, na ukazovák nasadil píšťalku a išlo sa na ľadovú plochu. Boli to len prípravné, tréningové zápasy, ako pre hráčov, tak aj pre rozhodcov. Je jasné, že výkony rozhodcov sledovali skúsení arbitri a po každom zápase nasledovalo školenie a inštrukcie. „Najskôr som začal ako čiarový. Ten sleduje počet hráčov na ľade, zakázané uvoľňovanie a ofsajdy. Vhadzuje aj buly...“ Učil sa komunikácii s hlavným rozhodcom, ktorý prerušuje hru a trestá za fauly. Kto sa môže stať rozhodcom a akú kariéru môže očakávať. „Základ je dobré korčuľovanie, atletická príprava, dokonalá znalosť pravidiel ľadového hokeja a ovládanie anglického alebo ruského jazyka, ak chcete zostať vo veľkej rodine hokejových rozhodcov,“ vysvetlil. Aby si udržal potrebnú fyzickú kondíciu, trénuje s porubskými futbalistami, hráva futbal. Obliekal dres mladších žiakov, sporadicky nastupoval aj za starších žiakov a dorastencov. Aj tu sa však ukazuje, že sedieť na dvoch koňoch nemožno.

Ostošť vyhráva od malička

No jeho najväčšou láskou sa stala hudba. Od malička vyhrával na husliach. „Keď bol malý chlapec,“ zaspomínala stará mama, „zobral si dve varešky, jedna predstavovala husle, druhá sláčik a vyhrával ostošť.“ V deviatich rokoch rodičia prihlásili malého Ondreja do základnej umeleckej školy, odbor hra na husle. Učil sa pri pani učiteľke Herbortovej a to celých sedem rokov. „Nebolo to jednoduché, zaspomínal, „...ráno hokejový tréning, potom škola a v popoludňajších hodinách hudobná škola. Husle

mi nosievali rodičia, alebo starí rodičia.“ Keď úspešne ukončil prvý stupeň ZUŠ (základnej umeleckej školy), pokračoval jeden rok na druhom stupni ZUŠ. Tento rok navštevuje druhý stupeň súkromnej ZUŠ v Liptovskom Hrádku. Postupne objavuje tajomstvá kolektívnej hry v malom orchestri. Pri 45. výročí Detského folklórneho súboru Ďumbier v novembri roku 2013 vo večerných galaprogramech už vyhrával ako primáš. Pochvala od tety Ludky Štrkolcovej, či od vedúcej folklórneho súboru Váh dobre padli. No slová chvály a uznania od naslovovzatého hudobníka, ktorým je starý otec, vari najviac dodali talentovanému huslistovi nových síl. Darmo je. Jablko nespadlo



• Primáš súboru Ďumbier

ďaleko od stromu. Na otázku, čo znamená muzika pre mladého človeka, ešte nedokázal presne odpovedať, no pripomenul, že hudba predstavuje relax a príťažlivé hobby. Vyhrávať pre svoje potešenie a počúvajúcim ponúknuť spokojnosť. Toto prináša asi najviac radosti každému muzikantovi. Veď hudba dokáže povedať viac, ako ľudská reč.

Kedy chvália rozhodcu?

Vráťme sa však k hokeju. Pristavme sa pri začiatkoch a hovorme o prvých skúsenostiach rozhodcu v kategórii „žiacke súťaže.“ Najčastejšie sa stáva, že hráčovi uloží trest a ten protestuje. Nakoniec, kto by neprotestoval, keď je potrestaný. Ak protestuje primeraným spôsobom, je to OK. Ale ak použije vulgárne nadávky a hrozí aj fyzicky, tak mu pridáme aj 10 minút. Aby zmúdreľ a ovládal svoje emócie. A ak ani to nepomôže, môžeme mu obmedziť štart aj na päť zápasov.“ Z ďalšieho rozprávania sa dozvedáme, že s hráčmi v tomto smere problémy nie sú. „Agresívnejší sú skôr diváci. Väčšinou sú to rodičia a tí sú veľmi citliví na svoje hokejové ratolesti. Hádžu po nás rôzne predmety, vykrikujú, vyhrážajú sa... Rozhodca v takomto prípade môže zápas aj zrušiť. A to vtedy, keď „fandenie“ prekročí určitú primeranú mieru. Zatiaľ sa to



• Hokejový rozhodca

ale nestalo, no pravidlá to pripúšťajú,“ doplnil. Poriadok a disciplína predstavujú základnú podmienku regularnosti hokejových stretnutí medzi súpermi. A to je vec nielen rozhodcov, ale aj funkcionárov i fanúšikov. Poznamenal, že mladým, začínajúcim rozhodcom, skúsený rozhodca neraz pripomína: „Dlhé roky rozhodujem, no len raz ma fanúšikovia pochválili, že som rozhodoval dobre. Taký je údel rozhodcu. Snaží sa písať objektívne, spravodlivo, nezaujato, no každý to vidí ináč. Svoj pohľad má rozhodca, iný hráč a tiež samotný fanúšik.“ Čo doložiť. Je rozhodnuté. Ondrej Vadovický svoju športovú kariéru spojil s ľadovým hokejom. V budúcnosti by chcel ísť ďalej. Rozhodovať juniorskú súťaž, postupne „písať“ dospelých a presadiť sa aj na svetových turnajoch, majstrovstvách sveta... „V tomto smere sa mladému rozhodcovi darí a perspektíva je viac ako príťažlivá.

Po učení sa žiada relax

Je radostné, že s podporou a porozumením rodičov všetko stíha: škola, učenie, hokej, futbal, muzika, folklórny súbor... „Či sa stane hudba, alebo profesionálna dráha rozhodcu mojím prístavom, ešte neviem. Zatiaľ nie som rozhodnutý, veď v tomto roku som to dotiahol len ku šestnástim rokom.“

A tu sa natíska otázka. Je pravdou, že dorastajúca generácia nerobí nič, len surfuje po internete, komunikuje cez sociálne siete, vysedáva pre obrazovkami televízorov?

Príbeh hokejistu a huslistu predstavuje príklad, čo všetko dokáže mladý človek, keď sa chce presadiť, naplniť svoje rôznorodé záujmy, po školských povinnostiach relaxovať. Nadanie, výnimočné špecifické, tvorivé a umelecké schopnosti je len prízemie, základ. Všetko to ostatné predstavuje drinu, odriekanie a racionálne využitie voľného času. Čo z toho vychádza? Šport a umenie majú spoločného menovateľa. Učený z neba nikto nespadol a kto sa chce prebiť, ten sa prebije.

text i foto: Dušan Migala

Guilin, Yangshuo a príchute ich „Zmrzlinových hôr“ - október 2009. (časť prvá)

Cesty po Ázii sme okrem dátumu odchodu a návratu nikdy neplánovali do detailov. Dorazili sme na miesto, zakúpili miestnu mapu a nechali sme tomu voľný priebeh.



Mesto Guilin (provincia Guangxi) a najmä hodinu cesty autom vzdialené kultúrne mesto Yangshuo sú popri Pekingu, Shanghai, Xi'ane a Hongkongu jedni z najvýznamnejších cestovateľských ikon Číny. Veď rozprávko-melancholický záber na pozoruhodné – takmer ideálne zvislé zmrzlinovité kopčeky, vyrastajúce zo zemegule ako krtince na šachovnici všade okolo v tristošesťdesiatstupňovej panoráme, pomedzi ktoré neúnavne bojuje o svoje výsostné práva rieka Li Jiang – čistá nielen svojou krištáľovou vodou, ale aj stále dravo nespútanou dušou, v zákrutách len neochotne zdieľajúca svoje živé poklady s rybárom na bambusovej bárke, loviacim bez udice, no tak ako bol naučený oddávna – s pomocou cvičených kormoránov s priškrteným hrdlom, nie náhodou zdobí zadnú stranu dvadsať yuanovej bankovky. Hoci, tak ako všade inde, najkrajší sú obyčajní miestni ľudia.



V jeseni, keď sa tu ortuť teplomera vo dne aj v noci len veľmi málo vzdaluje od príjemných dvadsiatich piatich stupňov, je to ideálne miesto pre aktívnu dovolenku. Neuveriteľne dobre chutia aj miestne špeciality. Na raňajky guilinské nudle v nenápadnej reštaurácii na rohu pešej zóny. Reštaurácia je známa tým, že nemá meno. Nudle sú tu take dobré, že sa dobré meno podniku šíri aj bez mena. „Beer fish“ - grilovaná ryba výdatne podlievaná pivnou šťavou, ďalšia to povinná zložka menu každého podniku, najlepšie chutí na večeru. Ale poporiadku, začíname v Guiline.

MESAČNÁ A SLNEČNÁ.

Neďaleko od nášho hotela je príjemný park s jazerom, uprostred ktorého ako dvojčky stoja dve pagody – Mesačná a Slnčná. Slnčná pagoda je so svojimi 350 tonami medi údajne najvyššia medeno-betónová stavba na svete a z Mesačnej pagody k nej vedie popod vodnú hladinu zaujímavý tunel.

Legenda hovorí, že až keď navštívime obidve, náš život nadobudne dokonalú harmóniu. Takže už dokonale zharmónizovaní cestou ďalej po obvode vodnej plochy objavujeme stánok, ponúkajúci



fotografovanie v zapožičaných tradičných ľudových krojoch. Mirela – naša temperamentná kamarátka z Albánska, ktorá časť tejto dovolenky strávi spolu s nami, sa pestrými farbami ihneď necháva lákať, za čo po polhodinovom zjednávaní musí vycálovať 140 RMB (cca 420 SK). Sedem fotografií, každá po dvadsať. A to si ich nenecháva ani vytlačiť, len skopírovať na USB kľúč. Šlak ma ide trafiť z takého bohupustého mrhania, ale aj zo spôsobu, akým títo rýchlo-podnikavci nemilosrdne okrádajú ľudí. Čakanie si nakoniec krátim tak, že im odháňam nových zákazníkov priamo pred stánku. „Taiguile“ [dražoba!] a „shebei buhao – shebei huaile“ [pokazila sa aparatúra!] z môjho skromného slovníka na okoloidúcich fungujú stopercentne.

OSOBNÝ ŠOFÉR ZADARMO.

Od jazera sa uberáme smerom k rieke Li. Lemovaná je neprehľadnou džungľou, od výhľadu na riekku oddeľujúcou ulicu plnú turistov. Všetkým nám do pochodu vyhráva rozladená kakofónia taxíkov a hlasná vrava pouličných predavačov. Len na chvíľu sa pristavujeme, aby sme sa zorientovali v mape a už pri nás pristanuje motorikša s mladým sympatickým šoférom. Do mestského parku za riekou to máme pešo priďaleko, no s ním sme tam raz-dva. Za cestu si nič nepýta, avšak dáva nám číslo mobilu, na ktorom ho môžeme neskôr privolať, aby nás odvie-

zol späť. V parku máme postarané o zábavu na niekoľko hodín. Prvou zastávkou je priestránná podzemná jaskyňa, bohatá ani nie tak kvapľami – ktorých posledné torzá, dosiahnuteľné ľudskou rukou žiaľ nie sú schopné odolať nevychovaným návštevníkom (u nás v „Demänovskej“ by za také správanie dostali možno doži-



votie), ako jej samotným priestorom. Obrovské dvorany s plošnou rozlohou stoviek štvorcových metrov dosahujú výšku niekoľkých poschodí. Prevažne fádnu krasovú výzdobu týchto podzemných hangárov kompenzuje farebná kulisa reflektorov, umelo vytvorené vodopády a kaskády plytkých jazierok, v ktorých voda cirkuluje len vďaka čerpadlám. Dojem nadprirodzene rozprávkového kráľovstva hyzdia len hrubé čierne hadice, povalujúce sa kade-tade ako nejaké hybernované anakondy. Na zachovaní prirodzenosti tohto unikátneho ekotopu nikomu nezáleží. Prvoradé sú toky peňazí, prispievajúce do celoštátnej súťaže „O dvojciferný ekonomický rast“, ktoré do pokladne naliehajú nám podobní zvedavci.

Na čerstvom vzduchu v kiosku pod veľmi výstižne pomenovanou Ťavou skalou (Camel Hill) si namiesto teplého obeda dávame jeden mrazený Magnum a pokračujeme v smere šípok s nápisom ZOO zbežnou prehliadkou malého pavilónu živých opíc i rôznych zvieracích atráp zo sadry a papiera.



Za bránou na opačnom konci parku telefonicky, s pomocou ochotného strážnika, privolávame nášho „osobného šoféra“. Objavuje sa neuveriteľne rýchlo, už o pár minút. Tie nám vďaka stretnutiu so skupinou turistov, kráčajúcich popred nás za sprievodcom s českou vlajkou nad hlavou, ubiehajú príjemne rýchlo a navyše v rodnej reči. Kamoš rikšiar nás nato odváža najprv do civilizovanej a útulnej

reštaurácie, v tejto pozdnej poobednej dobe úplne bez zákazníkov. Neskorý obed si tak môžeme vychutnať v ovlažujúcom chládku klimatizácie a tichu bočnej uličky, ktoré rýchlo hoja uznojené svaly i ruchom unavené zmysly. Vodič rikše, ktorý od nás doteraz nevidel ani halier, nás celý čas trpezlivo čaká na ulici. Peniaze za celodennú službu odmieta aj vtedy, keď sa pred pouličným bazárom neďaleko hotela pre dnešok lúčime. Proti jeho vôli mu vnucujem symbolické „sprepitné“, avšak stratový nie je, pretože vo vrecku má exkluzívnu dvoj-zákazku na zajtra – stovku za jednu rikšu na celý deň.

AKO NÁS ULOVIL LOVEC TURISTOV.

Na hlavnej ulici pešej zóny máme o spoločnosť opäť rýchlo postarané. Prihovára sa nám profesionálny odchytač turistov, ktorý svojim nevťieravým prejavom získava našu úplnú dôveru. Najprv, keď zisťuje krajinu nášho pôvodu, nenápadne rozvíja príbeh sestry, ktorá je údajne vydatá v Bratislave. To na prelomenie barier úplne stačí, lebo mu to všetko žerieme aj s navyjákom. Pozýva nás do neďalekej čajovne, kde si nás podmaňuje silná atmosféra fenoménu tradičného pitia čaju. Tu úplne dobrovoľne míňame časť svojho rozpočtu za krabičku čaju, vraj vhodného na chudnutie. Sprievodca, lepšie povedané lovec naivných turistov, po prvom obchodníckom úspechu s čajom môže si odfajknúť onedlho i druhý. Raz-dva nás totiž presvedča, že večerná akrobatická šou je niečo, čo v Guiline nemožno nevidieť. Nakoniec okrem učiteľského spomína aj svoje maliarske povolanie a my končíme v galérii za rohom, kde už taktiku musí pritvrdiť a pre zmenu nás namotáva na čisto charitatívne návnady. Celý zisk z obratu predaja všetkých týchto obrazov vraj putuje pre obeť minuloročného zemetrasenia. Na tento háčik, ktorého hrot je smerovaný rovno do srdca úprimných ľudských citov, už skočiť ochotný nie som, a tak za obraz vo výkričnej cene osemsto nakoniec platím len štvrtinu. Pár detí bude vďaka Jurajovi hladovať, no Juraj s tým problém nemá, lebo z tohto clivého príbehu ti milý náš sprievodca Juraj verí už len nos medzi očami.

FYZIKÁLNE ZÁKONY – ŽIADNY PROBLÉM.

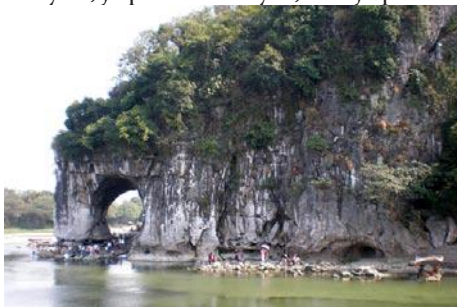
Začiatok večernej šou stíhame len-tak-tak. Jakub a Mirelin syn Egi ostávajú na izbe, čo hneď po zhliadnutí prvého akrobatického čísla veľmi banujem. Program je nacvičený na takej vysokej profesionálnej úrovni, že by sa za ňu nehanbil ani elitný moskovský cirkus. Súhra svetiel a farieb, sugestívnej hudby, do detailov vypracovaných kostýmov, tanečných choreografií aj nadľudských kaskadérskych kúskov účinkujúcich sú jednoducho zážitkom z tých do smrti nezabudnuteľných.



NEBESKÁ POŠTA.

Deň druhý začína osviežujúcou polhodinkou s vetrom vo vlasoch, pretože Jaskyňa rákosovej píšťaly (Reed Flute Cave) je situovaná v opačnom rohu mesta na severozápade. Špinavé sklo hrdzavej polorozpadnutej motorikše vo verzii skorokabrio, ktorej motor škripe a chrapčí ako plúca starého tuberáka, nám v protisvetle práve vychádzajúceho slnka sprostredkúva snáď ten najautentickejší kontakt s rýchlo sa prebúdzajúcim mestom. V útrobach jaskyne opäť nachádzame tie isté primitívne pasce, balamutiace oči naivných turistov, bažiacich viac po gýchoch ako po prirodzenej kráse, no oproti včerajšku je toto podzemné kráľovstvo síce menej priestranné, ale omnoho bohatšie na skutočnú krasovú výzdobu. Väčšina z jej vápencových stalagmitov a stalaktitov sa mi zdá čiastočne alebo úplne vysušená, čo by žiaľ znamenalo, že vyprahnuté od smádu pomalicky odumierajú a raz pravdepodobne skončia rozmrvené na prach. V zúženom hrdle východu z podzemia, kde sa tok ľudského davu musí primerane spomaliť, lovia svojich zákazníkov predajcovia suvenírov a niekoľko hlučných odchytačů turistov. Vábenie jedného z nich, používajúceho namiesto rozprávania malý farebný fotoalbum, upútava i našu pozornosť. Ponúka nám na prvý pohľad adrenalínový zážitok – tak aspoň plavba na úzkej bambusovej plti vyzerá. Len za 10 RMB na osobu, čo je cena ozaj symbolická, sa na neďalekom jazierku už o chvíľu ocitáme na vratkej palube, ktorú okrem pospájaných bambusových brvien tvorí už len pár nízkych stolčekov na sedenie. Pohon a kormidlovanie s pomocou dvoch bambusových žrdí je plne v našej moci, no chvíľu nám trvá, kým s nimi dokážeme správne narábať. Za tú všetku srandu a vzrušo okolo toho táto pôvodne neplánovaná aktivita však určite stojí za to.

Mohutná Slonia skala (Elephant Hill) nazývaná aj Trunk Hill), namáčajúca svoj hrubý kamenný chobot rovno do koryta rieky Li, je pre Guilin tým, čím je pre Pa-



riž Eifelova veža a pre New York Socha slobody.

V našom dnešnom itinerári je tento turistický magnet na konci. Obrieho kamenného slona najprv nevieme nájsť, lebo je vďaka terénu pred očami neplatiacich okoloidúcich veľmi šikovne zamaskovaný. Bez vstupenky je ho možné vidieť len z paluby člna na rieke alebo z diaľky druhého brehu. Nám to však aj s lístkami trvá skoro hodinu. Skalný masív, ktorý drží slon na svojom chrbte, totiž celý zliezame a pri tom obchádzame z opačnej strany. Uchodení, prepotení, smädní a pomaly opäť hladní si nakoniec pohľad naň ani veľmi nedokážeme vychutnať. Mňa okrem toho pomaly ale isto začína svrbieť neistota, pretože sa mi do rúk stále nedostali vopred rezervované lodné lístky na zajtrajší strategický presun z Guilinu do Yangshuo. Po príchode späť na hotel mi trvá ďalšie dve hodiny vypytovaní, telefonovania, vysvetľovania, vyčkávaní, overovania a dokazovania, pokiaľ mi trpezlivý recepčný s nemiznúcim úsmevom oznamuje, že lístky tu na mňa predsa už dávno čakajú. Tlak krvi sa mi vracia do ustáleného normálu až neskoro večer, keď na terase Sl-



nečnej pagody z výšky bezmála štyridsať metrov nad hladinou jazera s Marcelou po boku pozorujeme jasnú oblohu, spoza obzoru vychádzajúci Mesiak a spolu s nimi desiatky a možno stovky lietajúcich plamienkov, pohánajúcich do výšky rýchlo stúpajúce lampióny, vzdušnými prúdmi všetky unášané jedným smerom. Dnes večer vrcholila októbrové sviatky a vtedy v duchovno veriaci pospolitý ľud vyslovuje rôzne želania a rukou napísané na papierových lampiónoch ich potom odosielať najkratšou poštou rovno do nebies, kde nakoniec jeden po druhom splývajú so svetielkujúcimi hviezdami.

Nebeské divadlo je to nádherné, no zmáha nás únava a poberáme sa späť do hotela, kde uponáhľané viečka dvoch posledných dní zaspávajú láskavou uspávanou romantického ticha a magickej pokory, venovanej duchovi času i miesta našej momentálnej prítomnosti. (Pokračovanie v nasledujúcom čísle Porubských novín.)

Prevzaté a upravené podľa denníka „Momentky z Číny“.

Autor – Ing. Juraj Ličko, PhD. – v rokoch 2007-2012 s rodinou pôsobili v mestách Qingdao (provincia Shandong) a Shanghai.

Foto: Juraj Ličko & Marcela Ličková

Bez stresu a profesionálne Moje postrehy po pár rokoch praxe. Spoločne sa tešíme, smežeme i plačeme



Vyznanie zdravotnej sestry

Keď som písala tieto riadky, uplynul rok, ako som nastúpila do novej práce v Domove sociálnych služieb v Závažnej Porube. Odložila som ich s tým, že snáď príde čas, kedy ich budem môcť zverejniť.

Odhodlala som sa opísať povolanie sestry alebo opatrovateľky v sociálnom zariadení ako je toto naše v Závažnej Porube. Nakuknúť k nášmu povolaniu, ktoré je v dnešnej dobe veľakrát opisované len z jedného pohľadu a mnohí - neznalí, čo všetko opatrovateľka alebo sestra v službe zvláda nevedia pochopiť alebo jednoducho, hodnotia niečo o čom nemajú „ani potuchu“

Začala som pracovať v zariadení pre seniorov - domove pre dôchodcov, alebo zariadení pre dospelých, kde prichádzali babičky aj dedkovia z regiónu Liptov.

Nádherne prostredie s výhľadom na Kriváň. Budova prerobená, príjemné prostredie pre pobyt starších ľudí, zladené farby v interiéri, všade čisto a útulne. Personál odhodlaný urobiť všetko pre klienta v štýle rodinného typu: starať sa o klienta, akoby žil so svojou rodinou. Väčšina kolegyň absolvovala kurz ošetrovateľstva a bez skúseností s malou dušičkou a pár hodinami praxe - rovno do práce.

Nasledoval strach, slzy a pocit bezmocnosti, že neurobia všetko pre klienta správne. Neskôr nočné zmeny, náročné denné zmeny s vypätím všetkých síl, kumulovaná práca, pranie, žehlenie, upratovanie, všetko stíhať, neurobiť chybu, neublížiť klientovi a tváriť sa milo a usmievavo.

Príšť do služby znova, ráno po prebdení noci, či to na druhý deň znova zvládneme, usmievať sa, urobiť všetko ako treba. A nielen to, zvyknúť si na náročné prebaľovanie, bolesť klienta, ktorý má preležaniny, všetko čo súvisí s nahotou, krehkosť uboleného tela, náladosť klientov, pachy ktoré súvisia so starostlivosťou o klienta.

Spektrum ťažkých diagnóz s ktorými sa stretli prvýkrát, občas aj nevlúdne re-

akcie od príbuzných, vedieť komunikovať so všetkými, vždy s úsmevom.

Akoby to bola samozrejmosť, hoci pred chvíľou vám klient vynadal, lebo mu napríklad nechutil obed. Prekonať to, byť v pohode, nadýchnuť sa, znova sa tváriť milo a vlúdne, hlavne slušne a empaticky.

Zvládli sme to spolu, náš kolektív, naše baby, ktoré sa dali na toto povolanie. Kolektív, ktorý bol málokedy pochválený, skôr naopak.

Vydržali sme, všetky opatrovateľky bez praxe to zvládli na jednotku, aj sestry, ktoré sme tu. Mali by ste ich vidieť teraz, ako si so všetkým poradia, ako sa tešia, keď sa nám spolu podarí niečo urobiť. Naučili sa zvládať stres, ten aký je pri zhoršení zdravotného stavu, pri akútnych situáciách, pri utrpení, a čo je najťažšie - pri umieraní nášho klienta, na ktorého sme si zvykli. Vtedy je to ťažké.

My máme jedna druhú, sme si oporou v týchto situáciách, sme oporou aj príbuzným keď strácajú svojich blízkych. V situáciách, ktoré nastanú a ešte veľakrát budú ešte ťažšie, to spolu zvládneme.

Zvládame to profesionálne, bez stresu, potichu a v poslednom období hlavne v dobrej pracovnej atmosfére, ktorá u nás je. Ako je to možné, že nie sme vyhovené?

Sme dobrý kolektív, vieme sa navzájom podržať, dočkali sme sa pozitívnej zmeny a keď treba pomôžeme si, požadujeme jedna druhej a zostane to medzi nami.

Na ďalší deň je nám ľahšie, tešíme sa do práce aj keď je to náročné. Naše rady sa rozšírili, máme nové kolegyne, prijali sme ich medzi seba, učíme ich tak ako sme sa učili my na začiatku, aby naši klienti boli v dobrých rukách, aby príbuzní vedeli, že ich rodičom je u nás dobre alebo ako doma. Moje kolegyne sa naučili počúvať svojich klientov. Žiť s nimi, prežívať s nimi všetky starosti, aj tešiť sa s nimi, smiať sa, aj si s nimi poplakať, keď je treba. Občas byť ticho s nimi, naučili sa zodpovedne zastupovať rodinu, ktorá nám dôveruje vo všetkom, lebo svojich príbuzných „dali“ ku nám do Závažnej Poruby a dôverujú nám.

Ako profesionálna sestra, ďakujem mojim kolegyniam za to, že sú

také aké sú, že sme stále tie isté, že sa na začiatku nezľakli a vydržali.

Možno som na niečo zabudla, ale neľutujem, že som sa rozhodla zmeniť pôvodné miesto sestry, že spolu pracujeme, tešíme sa do práce a vytvárame príjemnú atmosféru u nás.

Že nám po pár rokoch fungovania stále chýba výťah, malé vylepšenia exteriéru a úpravy v interiéri budovy?

S novou šéfkou, ktorá priniesla do zariadenia pozitívny náboj sa nám určite podarí aj tieto plány naplniť, aby si ten krásny výhľad na Kriváň mohli vychutnávať naši klienti spolu s nami alebo s príbuznými keď za nimi prídu na návštevu.

Sme tu pre nich, žijeme s nimi a najspokojnejšie sme vtedy, keď nám povedia, že im je u nás dobre, vtedy to zahreje pri srdiečku o niečo viac.

So svojimi pocitmi sa podelila sestrička
Gálfyová Gabriela

Sv. Mikuláš neobišiel ani Domov sociálnych služieb

V predvečer sviatku sv. Mikuláša sa všetci klienti DSS stretli v spoločenskej miestnosti, aby si spoločne vyhodnotili testy logického myslenia, ktorých sa počas novembra zúčastňovali. Najlepší boli ocenení pekným diplomom a vecnou cenou. Nikto netušil, že sa zakrátko objaví vo dverách Mikuláš, spolu s Anjelikom. Mikuláš rozdal starším pekné darčeky, zaspieval si s nimi a pomodlil sa modlitbu „Otčenáš“. Mikuláš nezabudol ani na tých, ktorí pre svoj zlý zdravotný stav nemohli prísť medzi ostatných. Oslava pokračovala občerstvením, v ktorom dominovala výborná torta od Lydky Jambrichovej, vianočný punč a kapustnica, ktorú pripravili naše dievčatá. Starkí sa veľmi potešili, zaspomínali a mali príjemný pocit z príjemne prežitého popoludnia.

A. Hodžová



Predišli nás do večnosti



Zhasli oči, ktoré nám boli tak drahé, dotklo srdce, ktoré sme mali tak radi, stuhli ruky, ktoré pre nás tak pilne pracovali.

V hlbokom zármutku oznamujeme všetkým príbuzným, priateľom a známym, že nás dňa 5. novembra 2013 v 87. roku života opustila naša drahá mama, stará a prastará mama, švagriná, krstná mama a teta

Mária Hladká rod. Uličná

Posledná rozlúčka s našou drahou zosnulou bola v nedeľu 10. novembra 2013 o 14.00 hodine v Dome smútku v Závažnej Porube. Dcéry Naďka a Janka s rodinami ďakujú za prejavenu sústrasť a tichú spomienku na našu mamu. Odpočívaj v pokoji!

+ + +



Lúčim sa Tebou rodina, aj s vami, priatelia moji, prišla už moja hodina, spomienka nech nás vždy spojí.

V hlbokom zármutku oznamujeme, že nás dňa 7. decembra 2013 v 62. roku života navždy opustil náš drahý manžel, otec, starý otec, brat a švagor

Milan Šuchtár

Posledná rozlúčka s naším drahým zosnulým bola v utorok 10. decembra 2013 o 14. 00 hodine v Dome smútku v Závažnej Porube. Smútiaca rodina ďakuje za všetky kondolencie, kvetinové dary i účasť na poslednej rozlúčke.

Za Milanom

Do ticha adventu umieráček zvoní.

Komu?

*Bojím sa odpovede.
Bojím sa,
tuším,
kto bude chýbať v triede.*

*Už netuším.
Už viem.*

*Za Paľom
Milan odišiel.*

Dedinou sneží smutno.

*Posledné zbohom
na venci,
plamienok sviečky,
spomienka.
Cez slzy úsmevná,
voňavá po guláš.
V ruke koláčikov
vstupenka,
pri ohni spolužiaci.*

*A tak sa miňame.
Zhustnieva sa hore,
kráti dolu rad.*

*Sme tu len dočasne.
Raz všetci,
tam v nebi
stretneme sa zas.*

Katarína Devečková

Vianoce, Vianoce prichádzajú

Šťastné a veselé?

Milujem ťa zo srdca, dávam ti to zo srdca, ďakujem ti zo srdca

Odjakživa naši predkovia pripisovali toto dianie srdcu človeka. I doteraz je tomu tak. Ľudské telo mi pripadá ako živý stroj, v ktorom každá jeho súčiastka má svoju pracovnú úlohu. Korunou stvorenia vo vedeckom skúmaní je však mozog, sídlo duše. Práve on pracuje ako spisovateľ a píše knihu nášho života. A keď je unavený, oddychuje v našom spánku. Potom, keď sa zobudí, dáva sa znova do tvorivej činnosti a pustí do chodu naše hodiny, ktoré ukrýva vo svojich tajomných záhyboch a skrutkách. Preto musí byť zdravý! Všetky naše orgány sa už dajú transplantovať, iba to, že sa nedá preložiť chorý ľudský mozog do zdravej ľudskej hlavy. To ostáva stále zahalené tajomstvom... Možno raz. Chorý mozog šialencov produkuje vojny. Kúpe sa v krvi nevinných a vyrába peklo na zemi.

V dobe nášho útleho detstva sme všetky deti v našej dedine žili šťastne a veselo. Pod vedením nášho obľúbeného učiteľa sme boli späť s nepoškvrnenou panenskou prírodou. Naše najmilšie učebné predmety boli prírodopis, zemepis a dejepis. Učarili nám aj obrázky, ktoré boli ešte pred našim narodením. Učiteľ nás učil tak zápalisto, že sme v triedach skoro ani nedýchali. V hľbokej tichosti sme sa neskoršie všetci stali hľtačmi kníh a najkrajším darčekom pod vianočným stromčekom bola kniha, ktorá nám otvárala brány do sveta. Ten nadaný pedagóg nás k tomu viedol od malička. Pamätám ako nám hovorieval: „Učenie má srdce zošlachtiť, myseľ osvietiť, človeka do života pripraviť.“

Znie to neuveriteľne, ale bolo aj tak, že nás učil nielen o dobe ľadovej, kamennej, bronzovej, medenej, železnej, ale otváral nám dvere aj do budúcnosti. Pripomínal nám jasnovidca, ktorý akoby videl do diaľky. O veciach, čo hovoril, sa aj stali.

Nad naším slnečným dospievaním prefrčala vojna a zruinovala všetko okolo. Stačí sa nám obzrieť na Nicovo. V tichom háji pod Tatrami odpočíva nesmierne množstvo tragických ľudských osudov. Pri vianočnom stole venujme im vďačnú, ale smutnú spomienku. Všetci ľudia na svete by už mali konečne pochopiť nezmyselnosť vojny.

Neraz rozmýšľame, aké raz ponesie meno doba, v ktorej žijeme. Možno „atómová“? Pri povojnovom budovaní sme boli vedení novými, krásnymi myšlienkami. Po príchode Nežnej revolúcie, aj tie opadli ako z ruže kvet. Po rozčarovaní, ktoré nasledovalo, horúce hlavy „vyvolených“ zničili sľubne rozvíjajúce sa hospodárstvo. Bezhlavo, zbrklo sa začalo budovať nové politické zriadenie s rozpredajom hodnôt. Ublížilo sa nielen obyčajným ľuďom, ale aj celému

národu. Denno-denne k nám prichádzajú kamióny z celého sveta a dovážajú veľa vianočného tovaru. Predčasne síce, ale všetky obchody svojim vzhľadom akoby tlmočili ako sa nám v tejto dobe dobre žije. Už aj v predvianočnom čase sa môžeme zabaviť a najesť do sýtosti. Ilen pravdaže závisí od hĺbky peňaženky. Kým prominenti a celebrity sa rozhodujú, kde je najlepší a najkvalitnejší výber tovaru, obyčajní ľudia vyhľadávajú akcie.

Žijeme v dobe obrovských, zázračných objavov, no sme dekorovaní novým strachom z budúcnosti. A čo len tá naša mládež stvára? Kde to všetko speje? Mnohí z nich si vytýčili ciele, ideály, mali svoje sny a ich predstavy o budúcom povolání stroskotali pre nezamestnanosť a porekadlo „Práca šľachtí človeka“, už neplatí. Mnohí túžili po povolání a nie po zamestnaní. Svoju prácu chceli vykonávať s láskou. Našli sa i takí romantici, ktorí emigrovali do cudziny, lebo nechceli vo svojej vlasti živiť. Šli radšej za svojou prácou až na kraj sveta a boli medzi nimi skutočne veľké talenty, čím obohatili cudzie krajiny. Ich návraty sa mi zdajú ako úlet pierka vo vetre.

V tomto mátožnom svete sa rodia nové „Jezuliatka“. Podarí sa ľudstvu niekedy vytvoriť nový ekonomický model sveta? Bude niekedy možné previesť mládež z bludných ciest na cesty za dokonalosťou? Naučí sa celé ľudstvo na našej zemeguli hovoriť jednou rečou, myslieť jednotne za sprievodu humánnych skutkov? Nielen vo forme milodarov, ale aj svojim pričinením? V tejto dobe sa nám v hlave rojí veľké množstvo nezodpovedaných otázok.

O dnešnej mládeži sa hovorí, že je očami prikovaná k počítačom a televíznym obrazovkám, uší prilpené k mobilom. Minulý rok sa mi podarilo vidieť mladú matku pri vianočnom stromčeku, kojila svoje dieťa držiak ho v náručí. Pozerala pritom svoju obľúbenú bezduchú telenovelu. Dieťaťko sa pritom vrtlo a pohybovalo hlavičkou za ostrými farbami televízneho vysielania. Už vlastne s materským mliekom salo do seba tento jed.

Som veľmi zvedavá akým programom nás televízia prekvapí cez vianočné sviatky a pri uvítaní Nového roku 2014. Dúfam, že z neho vymaže extrémne prípady „Súdnej siene“, noviny krimi a krimiseriály i filmy s vražednou tematikou.

Najkrajšími sviatkami sú Vianoce ovenčené ľubeznou piesňou „Tichá noc“ symbolizujúcou kúzlom domova a narodenie dieťaťa. Preto príď Ježiško z rozprávok nášho detstva so svojou biblickou históriou a pomôž všetkým ľuďom sveta vybudovať konečne to vytúžené a vysnívané nebo na zemi. Príď a buď našim hosťom.

Elena Vadovická,
rod. Kováčová

•	1	I.	2	3	4	5	•	6	7	8	9	•	10	11	12	13	14	15	16
17							18					20							
							19					21							
22			IV.																
23			24						26									VI.	
			25						27										
28					29				31						33				
					30				32						34				
35					36				38					40					
					37				39					41					
42				43				45				47							
				44				46				48							
49							50					51							53
												52							
•	54						56						58						
	55						57						59						
60			II.	61				63		65				67					
				62				64		66				68					
69					70				71							73			75
									72							74			
76				III.															
•	77					79			81			83							
	78					80			82			84							
85							86						88						
							87						89						
90		91						93		95					97				
		92						94		96					98				
99				100								102							
				101								103							
104					105			107					109		111				113
					106			108					110		112				
114						115	116			118									
							117			119									
120					121						123					125			
					122						124					126			
127								128							130				
								129							131				
132			V.																
133					134					135								136	

TAJNIČKA

NOVOROČNÉ PRIANIE ZO ZEMPLÁNA – STARŠIEHO DÁTA

- 1 - ruský prístroj na varenie čaju
- 2 - nič
- 3 - ide mne, povedľa, pomino
- 4 - bývalý štát Nemecka
- 5 - rakúska rieka, prítok Dunaja
- 6 - mesto v Japonsku
- 7 - polyetylén zn.
- 8 - Eduard
- 9 - rapina, jazva po rane
- 10 - ničivý silný vietor
- 11 - najkrajšie sviatky roka
- 12 - silný povraz množ. č.
- 13 - športový kód Azerbajdžanu
- 14 - objemová jednotka, miera /dl/
- 15 - poplatok štátu bez -d-
- 16 - chytáme
- 17 - odmeraj na stopkách
- 18 - očisti v práčke
- 19 - ryby s hadím telom
- 20 - vedel
- 21 - druh ženskej antikoncepcie
- 22 - st. plošná miera
- 23 - čínska droga
- 24 - metropola Čiech
- 25 - Indiáni
- 26 - používané jedlo na Vianoce jedn.č.
- 27 - teritórium i rieka na Aljaške

- 28 - obvar; zakál'. polievka český
- 29 - časové obdobie
- 30 - rieka vo Francúzsku
- 31 - cvik v jóge
- 32 - atrament staršie pomenovanie
- 33 - izolačná lepenka
- 34 - totálne zničí, zvala, zbúra
- 35 - použil tekutinu
- 36 - spoloč. večierok s podávaním občerstvenia
- 37 - dlabací nástroj
- 38 - český súhlas, česká polit. strana
- 39 - Amateur Athletic Union /USA/
- 40 - ulom, odlom
- 41 - elitný pohotovostný oddiel skr.
- 42 - judejský kráľ, syn Abiášov
- 43 - oslavné básne
- 44 - Národná banka
- 45 - zákruha náreč.
- 46 - odložené množstvo na neskoršiu spotrebu
- 47 - prelievame cez sito
- 48 - závora
- 49 - mal prejav
- 50 - vyčlenené rýchlostné územie
- 51 - bývalý kabaretný pesničkový program s I. Krajíčkom (i opakovanie)
- 52 - zákl. prírodné suroviny na výrobu keramiky
- 53 - dvojhĺska
- 54 - anglická menová jednotka
- 55 - druh drogy

- 56 - povrch ihrisk, bežec. dráh. kurtov
- 57 - pohostenie po vykonaní prác, pri kúpe na trhu množ. č.
- 58 - limituj nejakú činnosť, omedzi český
- 59 - International Society of Sports Psychology /GBR/
- 60 - taliansky súhlas
- 61 - ostrov Grécku
- 62 - dával radu
- 63 - 5000 rímsky
- 64 - cestovina, rezanec český
- 65 - oddelenie mestskej inšpekcie skr.
- 66 - napi sa po jedle
- 67 - pracuje s pluhom
- 68 - zhruba, nejako
- 69 - veniec odovzdaný za významnú udalosť, napr. olympijský
- 70 - výsledok klonovania
- 71 - zapísal český
- 72 - ch.zn. vodička
- 73 - hotel ozn.
- 74 - zbavia zamoreného priestoru
- 75 - brazílsky spisovateľ
- 76 - vdychuje a vydychuje vzduch
- 77 - ženské meno
- 78 - vandalizmus, ničenie
- 79 - dub po angl.
- 80 - hovoril akavčinou
- 81 - písmeno gr. abecedy i citoslov. malého kuriatka
- 82 - hojí nás /o nemoci/
- 83 - neostanem, odidem nespisov.

- 84 - vajíčko lek.
- 85 - dokončevam žitie
- 86 - Aladár dom.
- 87 - ch.zn. niklu, alebo básn. zápor
- 88 - rieka pretekajúca Londýnom, do tajn. píše -Z- nie Ž-
- 89 - láskavý človek hovor.
- 90 - energetika zn.
- 91 - Polynézan
- 92 - opustená, samotná
- 93 - intenzita zn.
- 94 - poor
- 95 - mesto v Nigérii
- 96 - cestovná kancelária zn.
- 97 - oddelenie skr.
- 98 - brús na kosu
- 99 - Medzinárodný olympijský výbor
- 100 - tuná žijúci človek hovor.
- 101 - peňažná sústava štátu
- 102 - idem sa poprechádzať s priateľkou do mesta
- 103 - osobné zámeno
- 104 - základná číslovka
- 105 - ŠPZ Levoče
- 106 - ozn. „rekomanda“ na dopise
- 107 - „A“ hovor.
- 108 - cudzie žen. meno /odv. do Soni/
- 109 - žltý nekov. prvok ch. zn.
- 110 - vôňa
- 111 - Slávo s 2-ma lvetami
- 112 - za primeranú plácu niečo urobiť
- 113 - ženské meno alebo okras. rastlina vresovec
- 114 - kvantový zosilňovač svetla
- 115 - zosúkal
- 116 - Slovenská obchodná inšpekcia ozn.
- 117 - postranné časti tela z mäk. -l-
- 118 - do cukrárne chodíme
- 119 - Alena /bez -E-/
- 120 - koniec modlitby
- 121 - ruské športové hokejové družstvo
- 122 - Slovenský jachtársky zväz ozn.
- 123 - slovná pomoc
- 124 - prírýtok, bývanie
- 125 - ch.zn. Kryptóna
- 126 - rieka v Peru
- 127 - liečebný preparát - vitamín C
- 128 - patriaci Albe, Albovi
- 129 - Alino familiar.
- 130 - Ivan, Yvona, Igor
- 131 - prvá časť mena Ámos
- 132 - alebo rusky
- 133 - Amatérská atletická asociácia ozn.
- 134 - polial na kúpačke
- 135 - najsuchšie miesto na Zemi v Južnej Amerike - púšť
- 136 - ampér ozn.

v riadkoch: v 3. - za tajn. IV. - spojka v 4. - v pravo od ozn. tajn. VI. - meniny majú 29.6. - iníciaľky v 12. - za tajn. č. III. - konc. žen. priezvisk
v stĺpcoch: v 3. - pod tajn. č. I. - druh afric. slona, v 6. - pod ozn. tajn. III. - značka kozmetiky, v 19. - pod tajn. VI. a v tajn. V. - 1 rímsky
Pomôcky: ATOS, AZA, IČA, LAUR, ODÁ SA, RAUT, YOLA, YUKON, OMEZI
 Pozor! V krížovke nie sú dodržané dĺžne!

Tajnička z č. 76: Ľudská pomoc v núdzi neobohacuje len toho, kto ju dostáva, ale aj toho, kto ju poskytuje. (Václav Havel)

autor: Pavel Staroň

ŠPORT

Letná veteránska sezóna

Slovenský pohár v behu do vrchu 2013

Tohtoročná letná bežecká sezóna bola poznačená zdravotnými problémami pretekárov, neabsolvovali sme taký počet pretekov ako po minulé roky.

I tak sa podarilo A. Staroňovej potvrdiť v Slovenskom pohári 1.miesto z predchádzajúcich rokov, keď obsadila 9x 1.miesto a 2x 2.miesto. Okrem nej sa SP zúčastnila na preteku Srdiečko- Chopok aj D.Bartalská - Niňajová, ktorá obsadila 5.miesto a posledného kola v Bobrovci J. Lupták, ktorý skončil na peknom 3. mieste.

Cyklistika, duatlon

Cyklistický prejazd Podsúchá-Smrekovica-Hrabovo - B.Valent 1. miesto Cyklistická časovka Podsúchá - Smrekovica - B.Valent 8.miesto kat.nad 50 rokov Duatlon Žiarska dolina - dvojice -B.Valent, J. Lupták 6. miesto

Liptovská bežecká liga, verejné preteky

A.Staroňová vyhrala nasledovné preteky: Švošovskú pätnástku, Oslobodenie Likavky, Oslobodenie Bodíc, Ondrašoveckú horičku, Beh okolo Sliačov, Lesný beh lyžiarov v Hybiach a Beh okolo Sidorova. J.Lupták vyhral v Bodiciach, 5.miesto obsadil na Belanskej pätnástke a to isté aj na Behu okolo Sidorova. 29. 9. Memoriál Štefana Kubovčika - vo svojich kategóriách obsadili D. Bartalská - Niňajová a A.Staroňová 1.miesta, M. Kováčová 2. miesto, M. Niňaj ml. 4. a M. Niňaj st. 9. miesto. 12. 10. STOPSHOP L. Mikuláš polmaratón - 10. miesto M. Kováčová v kat. do 34 rokov.

Majstrovstvá sveta veteránov v behu do vrchu - Jánske Lázně - 31.8.

A.Staroňová v kategórii 65-69 rokov získala striebornú medailu.



• 1.miesto Marianne Spronk (NEM), 2.miesto Anna Staroňová (SK), 3.miesto Irmgard Olma (NEM). Foto P. Paulíny

ĎAKUJEME!

Lyžiarsky klub Opalisko ďakuje týmto ďalším sponzorom, ktorí finančnou čiastkou podporili 43.roč. lesného behu Memoriál Štefana Kubovčika a nedopatrením neboli uvedení v minulom čísle Porubských novín. Sú to: Stolárstva Ján Niňaj, Stanislav Král a Radoslav Král, Peter Hazucha a bývalí hokejisti HK Lipt.Mikuláš, Jakub Frackowiak, Andrej Ilanovský, Ján Duda, Igor Kováč - Engineering,s.r.o., Ján Kováč - KK Betón, Miroslav Kováč - GMD Metal, Audidiely a Autodoprava Kuzma.

A.Staroňová

Rozhodca je súčasť hry

Rozhodcovia sú vo všeobecnosti často napádaní slovnými útokmi. Niekedy dôjde aj k inzultáciám a to nielen vo futbale, najpopulárnejšej hre na svete. Futbalový fanúšik je už taký. Často vidí situáciu na ihrisku ináč, ako rozhodca, nuž a potom nasledujú aj vulgárne nadávky. Je pravdou, že aj rozhodca je človek omylný, ale divák to neberie do úvahy. No je veľmi smutné, keď rozhodca robí úmyselne s cieľom zvýhodniť jedno z mužstiev. Najsmutnejšie je, keď to robí už aj v mládežníckych kategóriách. Situácia v slovenskom futbale sa javí ako neúnosná. Vulgarizmy a násilnosti na štadiónoch odrádzajú futbalového fanúšika. Futbalové štadióny, hlavne v najvyššej súťaži, sú zriedka obsadené.

V „malom“ futbale sa to tak vypuklo nevyskytuje. Vytvorme preto aj na našom štadióne slušné, športové a spoločenské prostredie.

Liptovský futbalový zväz je najnižšia riadiaca zložka slovenského futbalu. Neustále zápasí s nedostatkom adeptov na funkciu futbalového rozhodcu. Aj v našej obci sa nemôžeme chváliť, že sme vychovali viac futbalových rozhodcov. Za osemdesiatročnej existencie nášho športového klubu sa touto, niekedy aj nevďačnou úlohou, dali nahovoriť len traja občania - členovia Športového klubu Závažná Poruba: Miloš Staroň nar. 1930, Pavel Šarafin nar.1935 a Patrik Šúlek nar. 1976. Funkcia rozhodcu je náročná, lebo sa musí rozhodnúť v zlomku sekundy a musí počítať aj s negatívnymi reakciami divákov a hráčov. No musíme si uvedomiť, že bez rozhodcu to nepôjde. Preto aj touto cestou vyzývame mladých chlapcov, ba aj dievčatá, čo majú radi futbal, aby sa prihlásili na Liptovskom futbalovom zväze. Školenie rozhodcov sa koná dvakrát do roka. Dobrými výkonmi sa môžete zaradiť až medzi rozhodcovskú špičku, ako to dosiahli už mnohí uznávaní slovenskí rozhodcovia.

Jaroslav Jurečka, st.

Bicyklom za krásami prírody



Piatok, sobota i nedeľa v 43. týždni roku 2013 sa určite zaradili k vydareným športovým dňom. Na chate Opalisko v Areáli zdravia v Závažnej Porube sa stretla viac ako stovka mladých športovcov z Poľska a zo Závažnej Poruby. Podľa vekových kategórií bezpečne zvládli cyklotrasu. A nielen to. Prebývali na čerstvom vzduchu, tešili sa z pohybu na kolesách poháňaných vlastnou silou a kochali sa krásami jesennej prírody. Podmienky perfektné. Trate čakali upravené, počasie ako na objednávku, organizácia klapala. Nemálo mladých ľudí si po tieto dni osvojilo techniku jazdy na bicykli a zoznámili sa aj s pravidlami údržby tohto ekologického dopravného prostriedku. Športové podujatie je súčasťou projektu Bicyklom za krásami prírody, PL -SK/ZA/IPP/III/135 a je spolufinancované Európskou úniou z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci programu cezhraničnej spolupráce Poľsko - Slovenská republika 2007 - 2013. Kontakty medzi Gminou Nowy Targ a Závažnou Porubou udržiavajú sa už sedemnásť rokov

text i foto: -dm-

Veľa elánu a nových síl



V mene Športového klubu ako aj v mene svojom sa chceme záverom tohto roka poďakovať všetkým športovcom za vzornú reprezentáciu našej obce a hlavne všetkým dobrovoľným funkcionárom, ktorí vedú svoje oddiely (futbalový, RTVŠ, gymnastika, stolný tenis, turistický) za ich nezištnú obetu, veď na úkor svojho voľného času vychovávajú mladú generáciu, ktorá v budúcnosti by mala potiahnuť tú povestnú káru v našej obci či už na poli športovom ako aj spoločenskom. Poďakovanie patrí všetkým občanom, prispievateľom športu, hlavne obci a ústretovosti starostu ako aj obecného zastupiteľstva.

Prajem nám všetkým krásne prežitie vianočných sviatkov a v Novom roku veľa elánu, zdravia a prepotrebných síl pre dosiahnutie svojich snov a predsavzatí.

Ing. Pavel Betko, predseda ŠK

Nesieme vám novinu



Vianoce plné lásky

Deti z materskej školy a žiaci zo základnej školy prichystali pod vedením svojich učiteliek v tretiu adventnú nedeľu slávnostný vianočný program plný veselosti, láskavosti a radostného očakávania Štedrého večera. Preradostný predvianočný čas, zvyky a tradície Vianoc predstavili a priblížili hudobno dramatickou formou. V podaní detí ožili okamihy a šťastné chvíle z radostiplného Betlehemskeho posolstva. Hľadisko bolo zaplnené do posledného miesta. Kto prišiel, neľutoval.

-dm-

Mikuláš v materskej škole

December 2013 bol v materskej škole dňom radosti z návštevy Mikuláša a anjela. Deťom priniesol plné koše balíčkov, pekných slov a pohladenia vo forme pochvaly, aké máme šikovné deti.

Deti mu tradične zaspievali, zarecitovali, aj zatancovali. Ďakujeme Ti, Mikuláš aj s anjelikom, že si nás neobišiel ani v tomto roku.

-lf-

Mikuláš v základnej škole

Deň, ktorý nesie v kalendári meno Mikuláš, má čarovnú moc. Každý rok rozžiari oči i dušu azda všetkých detí. Tie naše v ZŠ M. Rúfusa prišiel potešiť a obdarovať spolu so svojimi spoločníkmi, anjelom a čertom. Deti dobrosrdečnému deduškovi zahrli divadielko, zarecitovali básničky, zatancovali, zaspievali a pridali aj ilustrovaný príbeh. Za odmenu Mikuláš každému nadelil sladkosti.

Ďakujeme a veríme, že sa stretneme aj o rok.

text i foto: Z. Hlavnová

Vianočný pozdrav

*Ak sa ti zdá, že ti mizne nádej,
ak pred tebou zamkli a nevieš jak ďalej,
ak sa ti zdá, že si ľudia opustení,
ak ku nim len chodíš ako medzi steny,
ak ako za chleбом netúžiš ísť domov,
ak už nič necítiš pod halúzkou stromov,
ak ti tvoji drahí náhle odumreli,
ak sám stojíš ako topol osamelý,
ak ti tvoje svetlo, tvoje slnce zľahša,
prijmi dar z výsosti, hviezd Mesiáša!*

*Svetlo z Betlehemskej Vianoc
nech vás sprevádza nielen rokom 2014,
ale do konca života.*

Redakcia

Mikuláš, čo nám dáš?



• Mikuláš v telocvični
Mikuláš svojim príchodom prekvapil aj deti v telocvični. Pozrel ako cvičia, deti pochválil a odmenil sladkosťami.



Od Lucie do Vianoc, každá noc má svoju moc